

VIŠARJE

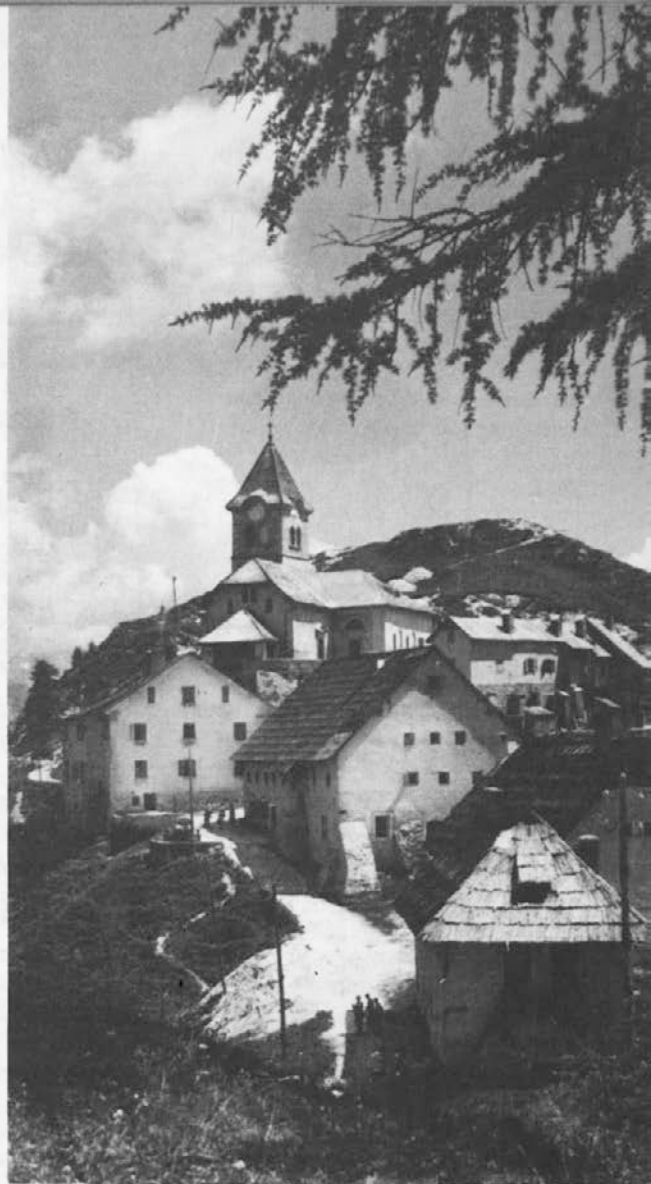
KRALJICA EVROPE *prosi za nas!*

VIŠARSKA GOPSA, Kraljica Evrope, ki nad šeststo let kraljuješ na tej višini, kjer se stikajo tri evropske narodnosti: romanska, slovanska in germanska. Ohrani dragoceni mir, ki je hrepenenje src in božji dar ljudem dobre volje.

Daj, da se pri tebi evropski narodi srečujejo v medsebojnem spoštovanju in skupnem prizadevanju za širjenje krščanske kulture.

Blagoslovi vse, ki se zatekajo k tebi in te častijo kot božjo in svojo Mater — sicer v različnih jezikih, toda z isto vero in z isto ljubeznijo.

Pomagaj svojim otrokom v Evropi, ki z ljubeznijo iskreno iščejo Resnico in Pravico. — Amen.

THOUGHTS
LETO-YEAR 41

JANUAR
FEBRUAR
1992

misli

Naslovna slika: Svete Višarje – najvišja slovenska božja pot (1790m) z milostnim kipom Kraljice Evrope.

+ + +

NOVI letnik smo začeli. Zakaj sem z njim tako pozen, sem vsaj delno pojasnil v svoji tipkariji na strani enajst. Še za kaj važnejšega je primanjkovalo časa. Iz istega razloga tudi ni bilo mogoče spreminjati zunanosti naše revije. Računal sem na Cvetka Mejača, ki mi je precej let nudil pomoč, pa mi je ne dolgo pred smrtjo pisal, da kar ne more več. Naj mu gre tu zahvala za delo preteklih let in naj mu Bog povrne! V spomin nanj sem porabil njegov lanski motiv naslovne strani, njegovo Marijo Pomagaj pa zamenjal za tudi njegovo Višarsko Marijo, Kraljico Evrope. S proglasitvijo samostojnosti Slovenije in priznanjem s strani Evropske skupnosti ima to še večji pomen. Smo res v sredini Evrope in višarska božja pot je na tromeji med romansko, slovansko in germansko narodnostjo. Višarski Mariji pripada ime Kraljica Evrope.

S tem, da nisem spremenil zunanje oblike in zamenjal glav raznih stalnih rubrik, pa ni rečeno, da ne bo v reviji pester vsebine. Poleg verskih misli bo vsekakor močan poudarek na narodni zavesti. Včasih je ni dovolj, a je prav, da jo zdaj ob samostojni slovenski državi razvijemo. Treba je imeti o tem čiste pojme. Uvodnik nadškofa dr. Šuštarja dokazuje, da sem poudarjal pravilne odnose do razvoja doma – držal se bom zgleda slovenske Cerkve.

—Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je že dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrlič — Cena 12.— dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE —Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.— dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.— dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmisljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 — Tel.: 853 7787. — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1992 je 10.— dolarjev, izven Avstralije pa 18.— dolarjev; letalsko s posebnim dogovorom — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing) Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3056 — Tel. (03)387 8488 — Fax (03)380 2141

božje

misli

Leto

41

in

Št.

človeške

1 in 2

JAN. — FEBR. 1992

Nadpastirjev pozdrav

— Iz Zvočnega pisma nadškofa
dr. Alojzija Šuštarja — stran 1

Prošnji psalm

za rast v kulturi — stran 2

Hvala, Avstralija! — Ministrski
predsednik P. Keating ob

priznanju Slovenije — stran 3

Po prehodu čez Rdeče morje

— Alojz Rebula — stran 5

Sporočilo zunanjega ministra ob
priznanju Slovenije — stran 6

Odrpito pismo slovenski vladi
— Dr. Edi Gobec — stran 7

Janez Janša bralcem Misli

— stran 8

Pogovor z Janezom Janšo

— P. Niko na 3ZZZ — stran 9

Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne — P. Bazilij — stran 11

Izpod Triglava — stran 14

Življenjsko krščanstvo

— o zakramentih

— P. NIKO — stran 16

Središče svetega Rafaela, Sydney

— P. Valerijan — stran 18

Moje celice — zapiski iz zaporov

— Joško Kragelj — stran 21

Naše nabirke — stran 21

Janez Janša — pot po Avstraliji

— stran 24

Središče svete Družine, Adelaide

— P. Janez — stran 25

Prijatelj, hvala! — pesem

— Ivan Burnik-Legiša — stran 25

Z vseh vetrov — stran 26

Kotiček naših mladih — stran 28

Križem avstralske Slovenije

— stran 29

NADPASTIRJEV POZDRAV

PRISRČNO pozdravljeni, dragi rojaki kjer koli po svetu!

Z veseljem ustrežem uredniku Zvočnih pisem za Slovence po svetu, da izrazim svoje pozdrave in najboljše želje vsem Slovenkam in Slovencem kjer koli živite. Letos smo še bolj povezani med seboj po izrednih dogodkih v Sloveniji. Najprej po svobodnih volitvah, po plebiscitu in po razglasitvi izida plebiscita 26. decembra 1990. Sledilo je trdo delo v pripravi pravnih listin in sprejetje v parlamentu 25. junija 1991. Slovesna razglasitev je bila dan kasneje, 26. junija 1991. Žal pa je veselje presegal napad na Slovenijo 27. junija.

V tej vojni pa se je izkazala izredna solidarnost slovenskega naroda in pogum vseh, ki so bili pripravljeni braniti Slovenijo. Veseli smo, da je bilo sorazmerno malo žrtev, posebno še, če primerjamo to vojno z vojno na Hrvaškem. Po Brionski deklaraciji 7. julija 1991 pa je v Sloveniji zavladal mir.

Presenetil nas je umik jugoslovanske vojske. Po umiku se zavedamo težkega položaja na poti v prihodnost. Medtem pa smo imeli tudi Slovenski svetovni kongres, ki se je začel ravno na dan napada na Slovenijo dne 27. junija 1991 v Ljubljani in zato ni mogel razviti vsega programa, kot je bilo prvotno načrtovano.

V takih razmerah je naša Cerkev začela adventni čas, ki je priprava na božič in spomin na starozavezne obljube pričakovanja in izpolnitev teh obljub. Letos pa smo v Sloveniji na poseben način doživljali adventni čas. Je čas obljub in pričakovanja. Kristjani, ki smo veliki sestavni del slovenskega naroda, pričakujemo mednarodno priznanje Slovenije kot samostojne države in upamo, da bodo obljube, ki so bile tolikokrat izrečene, tudi izpolnjene. Morda se bo to zgodilo, še predno bo to zvočno pismo prišlo do vas. Zdaj pa so vsa naša pričakovanja in vsa upanja na izpolnitev obljub še pred nami.

Ob prazničnem in novoletnem voščilu naj se iskreno zahvalim vsem Slovenkam in Slovencem po svetu. Dokazali ste kljub razdaljam izredno povezanost s slovenskim narodom v domovini — posebno v času napada na Slovenijo. Takrat je Slovenija prvokrat na izreden način stopila v svetovno javnost. Veseli smo bili zanimanja, dejavnosti in prizadevanja Slovencev po svetu, bodisi v zavzemanju za priznanje Slovenije, bodisi v denarni pomoči ob škodi, ki jo je doživela Slovenija ob napadu. V Sloveniji smo se veselili Svetovnega slovenskega

PROŠNJI PSALM ZA RAST V KULTURI

GOSPOD, naredi,
da bom čist kakor zima.
barvit kakor pomlad,
vroč kakor poletje
in sadonosen kot jesen;
neizmeren kot tvoje stvarstvo,
poln tebe kakor v vino
namočen piškot.

Naredi, da bom nežen
kot mati koza, ko liže mladiča,
pokončen kot petelinovo petje,
rahel kot jajčna lupina,
raven kot palma,
natančen kot luna,
dobroten kot senca drevesa.
Stori, da bom svoboden kot zrak,
dognan kot pajkova mreža,
deviški kot med,
globok kot nebo,
dišeč kot gozdna jagoda
in da bom usmiljen

kot dež v puščavi . . .
Stori, Gospod, da bo v meni
vsa zmagojuča milina omike!

kongresa, ki so se ga udeležili Slovenci iz vseh kontinentov in držav. Posebno smo bili veseli tudi nekaterih drugih obiskov, tako iz Argentine pevskega zbora "Gallus" in maturantov. V septembru pa smo v Sloveniji doživeli Vseslovenski misijonski kongres, ki je združil — čeprav samo na določenem področju — spet ves svet v Ljubljani.

Sicer pa je pri nas stiska, brezposelnost, plače so slabe, hud in težak je gospodarski položaj, veliko je število hrvaških beguncev . . . Vse to nas opominja, da moramo misliti na bližnjega, z njim deliti to kar imamo in mu pomagati v njegovi stiski. Zlasti božič kot spomin na Kristusovo rojstvo i za nas pomeni družinski praznik, praznik človečnosti in prijateljske povezanosti vseh ljudi dobre volje. Zato, drage Slovenke in dragi Slovenci po svetu, ko izražam najboljše želje, posebno želim človeške pomoči, dobrote in ljubezni, božjega varstva bolnim, osamelim in kakor koli trpečim. Vsem, zlasti našim družinam in vsem mladim želim, da bi doživeli mir srca, mir z Bogom in mir med ljudmi.

Kjer koli živite, doma se vas radi spominjamo. In vabimo vas: pridite v novem letu spet na obisk v rodno domovino in svobodno državo Slovenijo, po kateri smo hrepeneli toliko stoletij. Zaupamo, da nas bo Bog spremljal na naši poti v prihodnost.

Bodite vsi prisrčno pozdravljeni!

Dr. Alojzij Šuštar,
nadškof in metropolit

Melbournski nadškof Francis Little med pridigo pri zahvalni maši
za samostojnost Slovenije — Stolnica sv. Patrika, 17. januarja 1992

Hvala, Avstralija!

Avstralija je bila prva izvenevropska država, ki je – 16. januarja letos – priznala Slovenijo kot samostojno državo. Bivši ministrski predsednik Bob Hawke je to obljubil in njegov naslednik je obljubo držal. Obema naša zahvala! Tu objavljamo v angleškem originalu in slovenskem prevodu uradno

IZJAVO ministrskega predsednika P. J. Keatinga, kakor tudi njegovo in zunanjega ministra G. Evansa (to je na strani 6 te številke) sporočilo Slovincem, ki so proslavljali veseli dogodek pred viktorijskim parlamentom.

STATEMENT BY THE PRIME MINISTER,
PAUL KEATING – Canberra, 16. January 1992.

AUSTRALIA has decided to recognise as independent states the former Yugoslav republics of Slovenia and Croatia.

Slovenia and Croatia have met the conditions set out by the EC on 16 December 1991. These include respect for United Nations and Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE) principles, including regard for the rule of law, democracy and human rights, guarantees on minority rights, observance of international obligations on security and non-proliferation, respect for the inviolability of all frontiers, and recourse to peaceful means for the settlement of disputes.

But much remains to be done before the people of the former republics of Yugoslavia are able to enjoy the peace and prosperity that is their right. I strongly urge the leaders of all the parties to the conflict to demonstrate the strength of will and political determination to resolve their differences peacefully. Nor does the act of recognition bring to an end the responsibility of the international community to help resolve the conflict. The international community must continue to promote and support efforts to ensure that minority rights, territorial disputes and succession questions are settled peacefully and justly.

I warmly welcome the establishment of these new states, and wish the leaders and people of the nations of Slovenia and Croatia well in the tasks ahead. My Government will seek discussions with the new states on establishing diplomatic relations.

The Minister for Foreign Affairs and Trade, Senator Evans, will issue a statement on the arrangements for Australian recognition.

PAUL J. KEATING, P.M.

IZJAVA
PRVEGA MINISTRA PAVLA KEATINGA
Canberra, A.C.T., dne 16. januarja 1992

AVSTRALIJA se je odločila, da prizna bivši jugoslovanski republikli Slovenijo in Hrvaško kot neodvisni državi.

Slovenija in Hrvaška sta izpolnili pogoje, ki jima jih je stavila dne 16. decembra 1991 Evropska skupnost (EC). Ti vključujejo tudi spoštovanje načel Združenih narodov in Evropske konference za varnost in sodelovanje (CSCE): pravil prava, demokracije in človekovih pravic ter jamstva pravicam manjšin, izpolnjevanje mednarodnih dolžnosti z ozirom na varnost in neširjenje atomskega orožja, spoštovanje do nedotakljivosti vseh meja in zatekanje k mirnim sredstvom za rešitev sporov.

Veliko pa bo še dela, predno bo ljudstvo obeh bivših jugoslovanskih republik lahko uživalo mir in napredek, za kar ima vso pravico. Strogo rotim voditelje vseh strank tega spora, naj pokažejo močno voljo in politično odločnost za mirno rešitev njih različnih mnenj. Naše dejanje priznanja tudi ne izključi odgovornosti mednarodne skupnosti, da pomaga pri rešitvi spora. Mednarodna skupnost mora nadaljevati, gojiti in podpirati napore za zagotovitev pravic manjšin ter da so vsi krajevni spori in vprašanja nasledstva rešeni mirno in pravično.

Toplo sprejemam ustanovitev teh novih držav ter želim tako voditeljem kakor ljudstvu slovenskega in hrvaškega naroda vse najboljše k bodočim preizkušnjam. Moja vlada se bo dogovarjala z novima državama glede ustanovitve diplomatskih zvez.

Minister za zunanje zadeve in trgovine, Senator Evans, bo izdal izjavo o vsem potrebnem glede avstralskega priznanja.

PAUL J. KEATING, P.M.

PRIME MINISTER – TO SLOVENIANS

I welcome this opportunity to send my greetings and best wishes to members of the Australian Slovenian community as you gather to celebrate Australian recognition of the new state of Slovenia.

I was pleased to announce this morning that my Government had decided to recognise Slovenia and Croatia as fully independent states.

I am proud that so many people of Slovenian origin have chosen to make Australia their home. The Slovenian community contributes to all walks of Australian life – education, sport, business and government – and it has been generous in sharing with all Australians its culture, language and traditions.

I appreciate and respect the restraint and understanding which is being demonstrated by the communities in Australia which are affected by the tragic conflict in their former homeland. I sincerely hope that current peace efforts come to fruition.

I take this opportunity to wish the people of both Slovenia and Croatia well in the tasks ahead.

PAUL J. KEATING,
Prime Minister of Australia

MINISTRSKI PREDSEDNIK – SLOVENCEM

Sprejemam to priliko, da pošiljam svoje pozdrave in najboljše želje članom avstralske slovenske skupnosti, ki se je zbrala, da proslavlja avstralsko priznanje nove države Slovenije.

Zadovoljen sem bil, da sem mogel v današnjem jutru oznaniti odločitev moje vlade, da prizna Slovenijo in Hrvaško kot popolnoma neodvisni državi. Ponosen sem, da je toliko oseb slovenskega rodu izbralo Avstralijo za svoj dom. Slovenska skupnost je prispevala vsem področjem avstralskega življenja – vzgoji, športu, gospodarstvu in vladi – in bila je darežljiva pri delitvi svoje kulture, jezika in svojih izročil z vsemi Avstralci.

Cenim in spoštujem zadržanje in razumevanje, ki so ju v Avstraliji pokazale skupnosti, prizadete po tragičnem usodnem spopadu v njih rodni domovini. Iskreno upam, da bodo sedanji poskusi ustvarjanja miru obrodili svoje sadove.

Naj izrabim to priložnost ter zaželim ljudstvu obeh dežel, Slovenije in Hrvaške, vse najboljše pri bodočih nalogah.

P. J. KEATING, P. M.

/Nadaljevanje na strani 6/

Malo drugačna kot običajna slika z Bleda, ki predstavlja jezero in Otok: ta nam kaže pogled z dvorišča Blejskega gradu proti sivemu očaku Triglavu

Po prehodu čez Rdeče morje

ALOJZ REBULA

POTEM ko se je slovenski Izrael pretolkel skozi Rdeče morje komunizma, ga na novem bregu ni čakala obljubljeni dežela. Tudi njega je čakala puščava — težak pohod skozi vsemogoče ovire, ki se zoperstavljajo njegovemu prodoru v novo zgodovinsko sprosčenost.

Kako naj gleda na to dogajanje slovenski kristjan, ki za razliko od svojih nevernih sonarodnjakov ve, da je s svojim narodom vred vključen še v neki drug, še usodnejši in veličastnejši pohod — skozi Rdeče morje tega minljivega sveta v obljubljeni deželo večnosti?

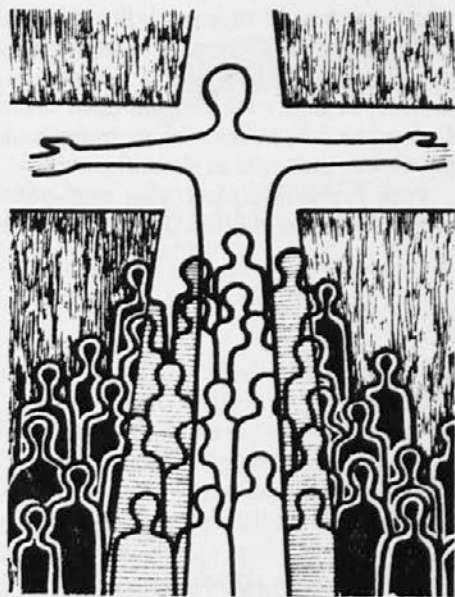
Kdo bi utegnil reči, da je vprašanje nesmiselno. Mar ni razvidno, kako se je danes slovenskemu kristjantu treba obnašati? Mar se mu ni obnašati kot normalnemu osveščenemu Slovincu?

Vsekakor, a za to mora biti najprej osveščen.

To se pravi: slovenstvo mu mora biti več kot folklorna oznaka, na katero se spomni vsake kvatre enkrat, na kakšnem večjem narodnem ali cerkvenem prazniku. Slovenstvo z vsem, kar ta pojem vključuje — Prešerna, Slomška, Plečnika, Triglav, Grintavec, Dravo, Savo, Sočo, Bled in Bohinj, Brezje in Ptujsko goro in Sveto goro — mu mora biti zrak, ki ga diha, kjerkoli že živi; biti mora njegovo bivanjsko obzorje.

V svoji krvi mora čutiti, kakor pravi pesnik, slovenske reke.

Tak osveščen Slovenec (ki ima na svoji mizi slovensko zastavo, ki si dopisuje s prijatelji doma, ki sega po slovenskem tisku) ve za vso tisto predzgodovino, ki je v zadnjih letih pripeljala Slovenijo na prag njene neodvisnosti. Ve na primer, da je bila pod Titovim komunizmom Slovenija le po imenu republika, a da je bila dejansko jugoslovanska provinca z manj avtonomije, kot so jo imele kronovine pod habsburško Avstrijo. Ve, da je Slovenija odvajala beograjski centrali dajatve, ki so daleč presegale njeno demografsko razmerje (se pravi 8% jugoslovanskega prebivalstva). Ve, da je Beograd pred nekaj leti s tako imenovanimi vzgojnimi jedri hotel dejansko okrniti slovensko nacionalno vzgojo. Ve, da je čez Slovenijo čedalje bolj pljuskal življenjski stil, ki s svojo primitivnostjo ni imel nič z njeno srednjeevropsko civilizacijo. Ve, da je srbohrvaščina ostala jezik njenih vojakov.

Skratka: osveščen Slovenec, če hoče biti dosleden, mora v celoti soglašati s potjo, ki jo je Slovenija po padcu komunizma ubrala, namreč pot iz nesrečne jugoslovanske federacije v lastno državno samostojnost. Mora biti za to, da se Slovenija enkrat v zgodovini sama odloči o tem, kakšna naj bo njena umestitev med narode, kar se je s plebiscitom v decembru 1990 tudi zgodilo. Potem ko se je slovenski narod z velikansko večino odločil za neodvisnost, je osveščen Slovenec moral iz vsega srca pozdraviti dogodek, ki je bil naravna posledica te izbire — razglasitev neodvisnosti, do katere je prišlo v juniju 1991. In ko je Beograd, v znamenju rdeče zvezde, objestno gluh za vse slovenske zahteve, hotel z orožjem pokoriti Slovenijo, je osveščen Slovenec moral samo podpreti zakonito slovensko oblast, ki se je z orožjem uprla temu posegu.

Se je slovenski kristjan mogel obnašati drugače? Nikakor. Kvečjemu se ni smel vdati določenemu skrajnemu nacionalizmu, ki je skupaj s srbskim nacionalkomunističnim režimom obsojal tudi sam srbski narod. A sicer je moralo biti njegovo stališče nedvoumno: popolna podpora demokratični slovenski vladi v njenem boju za politično in gospodarsko preživetje Slovenije.

NEUSTRAŠENO K CILJU

K temu bi bil slovenski kristjan zavezan, tudi če ne bi plaval v vsenarodnem soglasju, kakršnega slovenska zgodovina še ni doživela. V takšni brezpogojni zvestobi bi ga zavezovala že njegova vest, ki ji je ljubezen do naroda zaukazana, in to tembolj, čimbolj je ta narod, doslej pastorek zgodovine, te njegove ljubezni potreben. Zavezovala bi ga slavna tradicija krščanske-

ga domoljubja, ki se lahko sklicuje na imena kot Trubar, Slomšek, Krek, Jeglič, na največje arhitekto naše narodne hiše. Končno bi ga zavezovalo nedvoumno stališče, ki ga je v teh viharjih časih zavzela slovenska Cerkev, na čelu s slovensko metropolijo, ki se je jasno in odločno postavila za slovensko stvar.

Pota Previdnosti sicer niso naša pota. Tudi niso nujno slovenske politike. Toda ob navedenih dejstvih

mislim, da ni predrzno reči, da slovenski kristjan danes lahko vidi v težnji Slovenije po neodvisnosti nekaj, kar je tudi v božjem planiranju zgodovine. Z drugo, ljudsko besedo rečeno: da je božja volja, da tudi stoletja nepriznani, tlačeni in odrinjeni slovenski narod pride do svoje popolne samostojnosti.

Slovenski kristjan naj bo v prvi bojni vrsti tega pohoda.

MESSAGE

TO SLOVENIAN COMMUNITY RALLY

On behalf of the Australian Government, and I trust all Australians, I welcome this opportunity to extend my best wishes to the Slovenian community on this historic occasion. I am, of course, well aware from my conversations with members of the community over recent months of the enormous symbolism and significance which Australia's recognition of independent Slovenia represents.

Australia is proud to have been among the first nations to take this step. I am sure that it fulfils the aspirations of the many Slovenians who have settled in Australia and made such a substantial contribution to our society.

While this represents a new chapter in the history of Slovenia we must also acknowledge that many difficulties remain to be resolved before a peaceful solution to the conflicts in the region can be achieved. Let me assure you that Australia will continue to play its part in support of efforts to secure a peaceful resolution.

Finally I should stress that we look forward to building closer and stronger relations with Slovenia. I was especially pleased to receive early this morning a message from the Ministry of Foreign Affairs in Ljubljana expressing appreciation for our action and desire to develop mutually beneficial cooperation. This is a desire which we share and the Slovenian community in Australia can contribute significantly to its achievement. Let us all pray that future developments in the region will ensure that this shared desire can be realised smoothly and swiftly.

GARETH EVANS

Minister for Foreign Affairs and Trade

Nadaljevanje HVALA, AVSTRALIJA! Tu dodajamo sporočilo zunanjega ministra G. Evansa. Prebrali smo ga na stopnišču viktorijskega parlamenta, kjer so se zbrali melbournski Slovenci kasno popoldne na dan, ko je Slovenijo priznala tudi naša nova domovina.

SPOROČILO ZUNANJEGA MINISTRA

SLOVENSKEMU ZBOROVANJU

V imenu avstralske vlade in — prepričan sem — tudi v imenu vseh Avstralcev sprejemam to priložnost in izrekam svoje najboljše želje slovenski skupnosti ob tej zgodovinski priložnosti. Sem po razgovorih zadnjih mesecev s člani te skupnosti dobro poučen o velikem simbolizmu in pomenu, ki ga predstavlja avstralsko priznanje neodvisne Slovenije.

Avstralija je ponosna, da je med prvimi narodi, ki so storili ta korak. Prepričan sem, da je s tem izpolnila željo številnih Slovencev, ki so se naselili v Avstraliji in znatno doprinesli naši družbi.

Ko to predstavlja novo poglavje v zgodovini Slovenije, moramo ob tem priznati, da morajo biti rešene še mnoge težave, predno bo mogoče doseči mirno rešitev sporov. Zagotavljam vam, da bo Avstralija nadaljevala doprinositi svoj delež v podporo naporom za mirno rešitev.

Končno naj poudarim, da pričakujem zgraditev tesnejših in močnejših vezi s Slovenijo. Bil sem zelo zadovoljen, ko sem danes v ranem jutru prejel sporočilo zunanjega ministrstva v Ljubljani, v katerem je izraženo veselje nad našo akcijo ter želja po medsebojnem koristnem sodelovanju. To željo si delimo in slovenska skupnost v Avstraliji lahko občutno doprinese k uresničenju. Vsi skupaj prosimo, da bo bodoči razvoj v deželi zagotovil tej naši skupni želji gladko in hitro uresničenje.

GARETH EVANS

Odprto pismo

g. predsedniku Izvršnega sveta prof. Lojzetu Peterletu in g. predsedniku Skupščine Republike Slovenije dr. Francetu Bučarju. Napisal in odposlal ga je dr. EDI GOBEC, profesor na Kentski univerzi v državi Ohio, ZDA, in glava ustanove Slovenian Research Center of America. V skrbi, kakšne veleposlanike in konzule bo država Slovenija poslala v svet, tudi avstralske MISLI in gotovo vsi demokrati misleči tukajšnji rojaki soglašamo z vsebino teh iskrenih in dobro mislečih vrstic. — Urednik

SLOVENIJA
Vse najboljše!

ISKRENO Vam in Republiki Sloveniji čestitamo k vsem uspehom v preteklem letu in zlasti za diplomatsko priznanje v januarju, ter Vam iz vsega srca želimo tudi kar največ političnih, kulturnih, vzgojnih in gospodarskih uspehov v novem letu. Istočasno pa Vas, Vašo vladno in skupščino prosimo, da upoštevate spodaj navedene predloge in pričakovanja, ki bodo, kot smo trdno prepričani, v dobro Republike Slovenije, kot tudi vseh Slovencev, ki živimo in se udeležujemo zunaj njenih državnih meja, a se čutimo nerazdružljivo povezane z usodo Slovenije.

Kot smo se Slovenci v svetu zavzeto trudili za mednarodno priznanje Republike Slovenije, tako se potegujemo zdaj tudi za demokratična, nekomunistična predstavnitva v državah, kjer živimo in to vsaj iz naslednjih tehtnih razlogov:

1. Republika Slovenija bo težko, ali vsaj mnogo težje prepričala razne države (zlasti tiste, ki so bile toliko desetletij zapletene v mrzlo vojno proti komunizmu), da je demokratična in vredna zaupanja n podpore, če bodo postali bivši člani komunistične partije zdaj njeni diplomati in predstavniki na tujem. Vemo, da so oblasti preneke teh držav celo pri izdajanju turističnih viz najprej vprašale, ali je prosilec član, oziroma ali je kdaj bil član komunistične partije. Če mnoge demokratične države niso imele zaupanja niti do turistov, ki so bili kdaj koli kakor koli vključeni v komunistične partije ali druge komunistične organizacije, kjer je bilo tako članstvo prostovoljno, je zelo jasno, da bodo podobno — ali pa še bolj! — nezaupljive do bivših ali preoblečenih komunistov v diplomaciji. V interesu Slovenije torej je, da jo v diplomaciji zastopajo demokrati, ki niso in niso nikdar bili komunisti.

2. Vemo, da so bili komunisti v vseh državah — in seveda tudi v Sloveniji — manjšinska stranka ter prenekokrat niso dosegli niti deset odstotkov celotnega prebivalstva, nad katerim so vpostavili svoje diktature, dosledno z uporabo nasilja ali prevara. Če po porazu pri demokratičnih volitvah komunisti zdaj zase zahtevajo tisto obzirnost ali "fair play", ki ju niso sami

nikdar izkazovali ali priznavali drugim, potem tak "fair play" pomeni največ zastopstvo v sorazmerju s številom njihove stranke, ne pa večino položajev v diplomaciji. To zadnje skušajo te preživete sile uveljaviti z absurdno trditvijo, da so edino komunisti usposobljeni za take službe. Kjer koli so bili na oblasti, so komunisti pognali svoje države na boben in to v kljub bilijonskim podporam in posojilom iz tujine. Če izvzamemo nasilje in prevare, postane jasno, da so na splošno prav komunisti, kot politična stranka, najmanj — ne najbolj! — sposobni. Pod nobenim pogojem pa nimajo nikjer pravice do višjega zastopstva, kot je (bil) njihov odstotek v celotnem slovenskem prebivalstvu, kar drži za vsa področja in gotovo še prav posebno za slovenska diplomatska predstavnitva v demokratičnem svetu.

3. Razni funkcionarji, kot n.pr. zelo ponesrečeno izbrani zunanji minister Dimitrij Rupel, radi govorijo in pišejo o razdvojenosti in neslogi Slovencev po svetu in slednji jih je obsopal celo z izredno veliko mero prezira, zasmehovanja in povsem lažnih javnih obrekovanj, za kar se še do danes ni opravičil. niti ni laži preklinal. Poudariti moramo, da so te nesloge med Slovenci v svetu v veliki meri krivi prav komunisti, ki so n. pr. v ZDA z lažmi nahujskali dobronamerne, a nepoučene "progresivne" staronaseljence proti beguncem in politični emigraciji. Znano pa je, da so podobno lažno obrekovali tudi vse druge rodoljube po ZDA in vseh deželah, kjer žive slovenski izseljenci. Ker se niso hoteli prodati komunističnemu režimu, so se bali njihovega vpliva na druge. Rdeča propaganda je tako preplavila takozvane "napredne" liste in taka društva ter sistematično zbuja sovražstvo proti vsem svojim nasprotnikom in nesomišljenikom. Vemo tudi, da so se na "progresivnih" programih vsa ta povojna leta ne prestano rinili na odre komunistični konzuli in zastopniki ali agentje komunistične Slovenske izseljenske matice, ki je bila vprežena v sistematično razdvajanje in celo v protizakonito policijsko špijoniranje med slovenskimi državljani raznih demokratičnih držav. Prav to je bil tudi eden glavnih vzrokov, da se je

velika večina protikomunističnih Slovencev izogibala kulturnih in drugih spolitiziranih prireditev takozvanega naprednega tabora. Če se bodo komunisti ali bivši komunisti vrnili v te dežele kot uradni zastopniki demokratične Republike Slovenije, te razdvojenosti tudi v bodoče ne bo mogoče premostiti, kar bo oslabilo vso slovensko skupnost na tujem in tako tudi Republiko Slovenijo, ki mora tudi v svojem lastnem interesu biti tesno povezana s Slovenci, kjer koli živimo in se udeležujemo.

4. Izkušnja je pokazala, da so bili pri vseh nabirkah za zmago demokracije in neodvisnosti Slovenije – kot tudi za materialno pomoč rodni domovini – najbolj uspešni prav demokratični, protikomunistični Slovenci na tujem. Brez dvoma bi bili ravno ti najbolj prizadeti in upravičeno užaljeni, če bi demokratična Republika Slovenija zdaj pošiljala mednje komuniste ali preoblečene komuniste, morda celo bivše jugoslovanske komunistične konzule. To bi pomenilo, da bi se Slovenija zanesljivo odsekala prav od rojakov, ki bi ji še lahko največ pomagali v vseh ozirih, gotovo tudi

na diplomatskem in gospodarskem polju. Po drugi strani pa bi bili iskreni, delavni, zavzeti in odprti demokratični predstavniki Republike Slovenije sprejemljivi tako "naprednemu" kot katoliškemu ali protikomunističnemu taboru, torej v s e m Slovencem in njih potomcem na tujem, kot seveda tudi demokratičnim državljanom demokratičnih držav – politikom, podjetnikom in vsem ostalim. Sposobna demokratična predstavnštva, od zunanjega ministra in ambasadorjev do konzulov in zmožnih, delavnih trgovskih zastopnikov, bodo edina pritegnila zaupanje, sodelovanje in prepotrebno pomoč tako slovenske diaspore kot njenih prijateljev v svetu. Le na takih razumnih in pravičnih demokratičnih temeljih bo mogla zrasti nova, boljša Slovenija – ne le v domovini, ampak tudi na mejah in v zdomstvu.

V prepričanju, da boste tako Vi kot člani slovenske vlsade in skupščine, razumeli tehtnost in upravičenost teh naših prizadevanj za lepšo, res demokratično Slovenijo, Vam še enkrat želimo prav srečno in uspešno leto 1992 in Vas najlepše pozdravljamo.

Dralcem Misli!

Ohranjanje slovenske besede,
domnege izvora, nese in
upanja je visoko poslanstvo.
Reči, ki je tisoč kilometrov
od doma to uspeho, gre
vsa rečala, se poselij pa
rečali visoko priravnje za
narodno ravnst, ki preneva
njene ontice.

4. Brene čitilke in idnena Rečala!

Idew, 12.02.1992

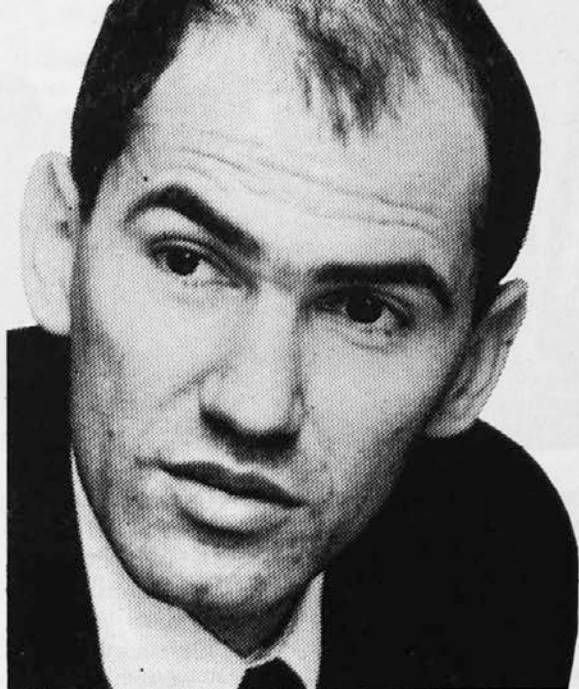
Janž Janša
Janž Janša

Razgovor

Z JANEZOM JANŠO

Melbourne, 11. febr. 1992

GOSPOD minister, najprej se vam zahvaljujem, da ste privolili v najin razgovor. Prosil bi vas, če bi lahko v kratkih točkah orisali razvoj zadnjih let v Sloveniji, ki so pripeljala do tega, da imamo danes mednarodno priznano, samostojno, neodvisno in svobodno Slovenijo.

Res, moral bom odgovarjati samo v točkah, ker bi drugače najin razgovor predolgo trajal. Prva ključna stvar, ki je pripomogla k temu končnemu cilju, so bile vsekakor svobodne volitve. Kajti šele na teh svobodnih volitvah so v Sloveniji prišli do izraza interesi po samostojni državi. A ne samo, da so prišli do izraza ti interesi: prišli so tudi v parlament, v vlado. In iz tega so se potem rodili različni pravni akti, ki jih je sprejela skupščina. Najprej Deklaracijo o neodvisnosti, pa vse do Zakona o plebiscitu, ki je bila naslednja ključna stvar. Na plebiscitu se je ogromna večina Slovencev, pa tudi drugih, ki živijo v Sloveniji, odločila za samostojno državo. Ko so bili razglašeni rezultati plebiscita, je postalo jasno, da bo to slej ko prej postala realnost. Določen je bil polletni rok za izvedbo plebiscita. V tem času so bile izvršene nekatere najnujnejše priprave, da je 25. junija lanskega leta bila razglašena popolna neodvisnost Slovenije. Prišlo je do agresije Jugoslovanske armade – proti temu aktu, proti Sloveniji, proti ljudem, ki smo tam živeli. Začela se je desetdnevna vojna, ki se je za nas hitro in uspešno končala. To je bil na nek način tretji ključni moment v zadnjem času in rezultat te vojne je bil tudi dokončni umik JA. Najprej poraz in nato umik JA iz Slovenije. Ko je bilo to oktobra lanskega leta zaključeno, je s tem Slovenija izpolnila ključni pogoj za mednarodno priznanje, in to je: da dejansko kontrolira sama svoje ozemlje. To je vsekakor ključni pogoj, če hoče biti država. Potem je bilo še nekaj manjših zapletov v zvezi z različnimi pogoji, ki jih je postavljala Evropska skupnost. Ko je Slovenija vse skupaj izpolnila, je 15. januarja letos prišlo mednarodno priznanje – kot ugotovitev stanja in ne nekaj, kar je treba šele izpolniti. Ko je Slovenija dobila mednarodno priznanje, je tudi dejansko bila že samostojna država: z lastnim denarjem, lastnimi potnimi listi, lastno vojsko in z vsemi institucijami, ki jih mora imeti država – a z izjemo diplomatskih predstavništev, ki pa bodo seveda lahko zaživela sedaj po mednarodnem priznanju. No, ob koncu je tudi treba povedati, da so to samo

ključne točke v zadnjem obdobju, da pa je ta končni rezultat prizadevanje mnogih rodov Slovencev. Do tega končnega cilja je narod prišel postopoma, od Karantanije naprej, in na nek način je sedaj Slovenija na začetku nove poti.

Gospod minister, nesporna je tudi vaša vloga v tem razvoju demokracije in tudi v uporabi okupatorju. Doma in tudi tukaj vas ljudje kličejo heroja – jaz bi raje uporabil naslov: narodni junak – vendar ne v smislu starega sistema, ampak bolj morda v tem, da zmaga ni bila samo vaša zasluga, ampak da ste bili odločen človek ob pravem trenutku na pravem mestu in da ste imeli polno podporo naroda. Veliko je bilo tudi očitkov, da vodstvo dela po svoje, narod pa vendar želi ostati v Jugoslaviji.

Kar ste povedali, je čista resnica. Po plebiscitu je bilo popolnoma jasno, da je samostojna država večinska volja, volja ogromne večine Slovencev in tudi drugih prebivalcev Slovenije, čeprav jih ni veliko. Kakršni koli očitki v tem smislu, da se gre slovenska vlada neke svoje igre, so bili naravnost smešni ob tem plebiscitnem rezultatu, ki ga ne bo najbrž dosegel nihče in ga tudi v zgodovini, ko so države nastajale, nihče ni dosegel. To je enkratni primer, da se za tako težko odločitev opredeli taka večina ljudi. Posebno še, ker je bilo to v precej negotovih časih.

Vendar gre tukaj za veliko več, kot samo za vlogo nekaterih posameznikov. To je bilo kolektivno dejanje, tudi ko je šlo za te ključne momente. Je bil pač enkrat nekdo malo bolj v ospredju, drugič pa drugi.

Kljub temu, da se držimo na sliki čudno resno, je bil sprejem ministra Janše na letališču v Melbournu topel in prisrčen

Jaz in še Igor Bavčar pa Jelko Kacin smo igrali malo bolj ključno vlogo v trenutkih ali dnevih, ko je bilo treba braniti ob agresiji to plebiscitno odločitev. Vendar pa se samo s tem ne bi doseglo ničesar. Potreben je bil trud mnogih drugih ljudi, pogajanj in mnogo znoja je bilo vloženega v same priprave. Če teh priprav ne bi bilo, bi bile naše žrtve mnogo večje. Skratka: to je bilo kolektivno dejanje naroda, ki je s tem, ko je dobil državo, postal moderna nacija. Kar se tiče mojega osebnega prispevka, je pač tako: slava je kaj minljiva zadeva in si ne delam nobenih iluzij, da sem storil ne vem kakšno dejanje. Slovenija je zaživela normalno, ali pa celo preveč razdrobljeno strankarsko življenje – vse te stvari gredo hitro v pozabo.

Ali je sedaj, po tem uspehu, lažje razmišljati, če je bila takrat sploh možna predaja. Sam sem bil tisti čas v Ljubljani navzoč ob teh dogodkih. Kot sem kasneje bral v enem vaših razgovorov z novinarji, so vam celo nekateri diplomati svetovali predajo. Glede na narod, na odločnost naroda, sem takrat osebno dvomil, da bi to bilo možno. Kaj sami mislite, ki ste vso situacijo bolje poznali, bili v stiku s samimi ljudmi, s pripadniki Teritorialne obrambe in seznanjeni z dejanskim položajem?

Imate popolnoma prav: pripravljenost na odpor je bila večinska, najbrž skoraj taka, kot na plebiscitu izražena volja. Tudi v primeru, če slovensko predsedstvo ne bi bilo sprejelo odločitve, da se gre v odpor, ampak bi pristalo na kapitulacijo, bi do tega odpora prišlo zaradi volje ljudi. Vendar pa bi se takoj začele tudi razpoke, nastajali bi strankarski spori okoli tega, ali je bilo to potrebno ali ne, ali niso vse žrtve zaman in tako naprej. Najbrž bi poleg odpora dobili tudi vsaj kakšen delček državljanske vojne, zgodovina bi se lahko ponovila in to bi bilo res zelo tragično za Slovenijo. Čeprav ne dvomim, da bi bil tudi v tem primeru izid le uspešen, če bi bil odpor bolj spontan in manj organiziran, vendar pa bi bile žrtve neprimerno

večje. Lahko smo samo zadovoljni, da se je stvar tako iztekla.

Vas obisk pri nas se bliža koncu. Udeležili ste se naše akademije v čast priznanja Slovenije, kjer je bilo navzočih precej diplomatskih predstavnikov, poleg tega avstralskih parlamentarcev. Z njimi ste imeli osebne razgovore, tudi z avstralskim obrambnim ministrom. Med našimi ljudmi pa kroži govorica, češ da ste prišli v Avstralijo kupovat orožje. Mi lahko nekaj poveste o vaših vtisih in na kratko o vsebini teh pogovorov z obrambnim ministrom in drugimi senatorji?

V Avstralijo seveda nisem prišel po orožje, te vesti so neumnosti. Vzpostavili pa smo zelo pristne kontakte z nekaterimi člani avstralske vlade. Vidi se, da so avstralski politiki dobro seznanjeni s situacijo v Sloveniji in okrog Slovenije, da so svojo odločitev ob mednarodnem priznanju Slovenije dobro tehtali in da je to njihovo dobro poznavanje razmer pri nas predvsem vaša zasluga. To se pravi: zasluga Slovencev, ki tukaj živite, Slovenskega narodnega sveta in vseh teh akcij, ki ste jih izpeljali. V nasprotnem primeru bi se avstralske oblasti težje odločile, posebej še pod vplivom jugoslovanske diplomacije, propagande, ki je bila prisotna, pa tudi odporov, ki so bili tukaj.

Avstralija je za Slovenijo zanimiva ne samo zaradi tega, ker tukaj živi slovenska narodna skupnost, ampak predvsem iz gospodarskih razlogov; še najmanj iz obrambnih, ker je pač predaleč, da bi se karkoli resnejšega pogovarjali. Res pa je, da nas zanimajo nekatere izkušnje tujih držav pri graditvi obrambnega sistema in ena od teh držav je tudi Avstralija. Vendar gre zgolj za izmenjavo informacij. Mene osebno je zanimalo tudi parlamentarno življenje tukaj v Avstraliji, volilni sistem in ostale stvari v zvezi z notranjo politiko, ki so trenutno kaj aktualne v Sloveniji. Moram reči, da sem zvedel mnogo zanimivih in koristnih stvari.

Samo se eno vprašanje bi vam rad zastavil. V nedeljo ste se udeležili — sicer bolj mimogrede — tudi demonstracij Bosanskih Hrvatov in Muslimanov ter ste pred njimi nastopili. Njih dežela je gotovo "sod smodnika". Kot sem imel priliko videti in slišati, so vas pozdravili kot človeka, ki je sprožil mehanizem razvoja demokracije v Jugoslaviji. Zanima me, kakšna so vaša predvidevanja glede Bosne in Hercegovine, Makedonije in tudi same Srbije?

Med Bosno in Makedonijo so določene razlike. Makedonija je že delno priznana država, ne izpolnjuje pa nekaterih drugih pogojev. Umik JA iz te republike še ni končan. Vendar vse kaže, da bodo tam stvari potekale relativno mirno. Bosna je mnogo težji problem, to pa zaradi nacionalnih, verskih, političnih, kulturnih, gospodarskih in drugih razlik med posameznimi regijami in predvsem nacijami, ki tam živijo. Slovenija iz načelnih razlogov podpira pravico vsake od bivših jugoslovanskih republik, da sama odloča o tem, ali bo samostojna država, ali kaj drugega. Za Slovenijo je v prioritetnem interesu, da se tam ohrani ali pa zagotovi mir. Končno ni tako daleč od nas, da bi mogli biti po varnostni plati nezainteresirani za vse, kar se tam dogaja. Prepričani smo, da bi moralo priti do razmiritve predstavnikov Združenih narodov, ali mirovnih sil, ali vsaj opazovalcev za začetek — tudi v Bosni. Ta

mednarodna kontrola bi zagotovila nek prehodni čas, da se strasti umirijo. Tako se ljudje tudi tam res lahko sami odločijo o tem, v kakšni državi hočejo živeti ter lahko izvedejo referendum. V primeru reševanja zadeve v Bosni tako, da se bodo vanjo vmešavali iz strani, iz sosednjih držav, bo seveda lahko prišlo do konflikta in bo samo še slabše. Morda bi bilo v interesu miru na tem koncu Balkana, da v Srbiji čim prej pride do političnih sprememb ter se zamenja oblast, ki ni bila sposobna razsodno gledati na stvari in jih urejati. To zadevo morajo v Srbiji sami rešiti in — kot zunanji svet gleda na te stvari — naj bi to storili čim prej. No, s tem pa bi bil najbrž izpolnjen eden izmed pogojev, da se začnemo s Srbijo spet pogovarjati. Do tega bo moralo slejkoprej priti, kajti treba je še urediti delitveno bilanco, urediti stvari med sestavnimi deli bivše Jugoslavije, to pa seveda tako, da bo vse na podlagi mednarodnih meril in tudi nekaterih pravičnih principov. Tudi za to je Slovenija vsekakor zainteresirana. In ne nazadnje: vsa poveljna leta je dajala v skupni jugoslovanski proračun do 30% svojega denarja, svojih prispevkov. Marsikaj, kar se sedaj smatra kot jugoslovansko ali celo srbsko, je bilo zgrajeno in plačano z našim denarjem.

Hvala lepa za razgovor in srečno pot po Avstraliji s povratkom v domovino.

Pogovarjal se je p. NIKO

+ V času od zadnje, predbožične izdaje MISLI se je nagrmadilo toliko stvari v zvezi z rednim delom, da bo običajna dvojna številka — januar-februar — izšla šele zdaj v začetku marca. Prazniki, počitniška kolonija, moja brezvročinska pljučnica (prinesla mi je ne razpoloženje in počasnost pri delu, četudi me je zdravnik zaman pošiljal v posteljo in grozil s posledicami). Dalje sodelovanje pri delu za priznanje Slovenije in potem obisk ministra Janše in sodelovanje pri pripravi za slavnostno akademijo v proslavitev nove slovenske države. Obenem je teklo delo za Dom počitka m. Romane in vse priprave s slovesnostjo uradne otvoritve. No, pa še skrbi z odhodom naših sester, pa bolezen s. Silvestre in zame kaj boleče zaključevanje Slomškovega doma in sestrskosti dejavnosti med nami. . . Vse preveč naenkrat, zato prosim veliko merila razumevanja ob neprijetnem zastoju. Opravičujem se kot urednik in tudi kot viktorijski slovenski duhovnik, kajti tudi na polju dušnega pastirstva je v teh dveh mesecih marsikaj zastalo.

+ Za božične in novoletne praznike nam je Bog podaril lepo vreme, da smo imeli vse pri lurski votlini napovedane maše lahko na prostem in je bila polnočnica spet doživetje zase. Privabila je rojake iz vseh koncev

*Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 9874*

Melbournu in tudi okolice. Zahvala vsem, ki ste kakor koli pomagali pri pripravi bogoslužja, zlasti našemu pevskeemu zboru. In Bog povrni vsem letošnjim darovalcem: v božičnih darilnih kuverticah (vrnilo se jih je 447) so za vzdrževanje verskega središča zbrali lepo vsoto 9, 371 dolarjev.

+ Številke sicer ne povedo resničnega dela, nakažejo ga pa. Prav tako iz njih razvidimo življenje ali umira-

Častni gostje med sporedom otvoritve Doma počitka m. Romane

gotovo. Seveda je ostalo še precej dela za januar in februar pri notranji ureditvi, a to je drugi "department".

Sicer bi vse v zvezi z Domom počitka zaslužilo poseben članek, a v danih okoliščinah se mi zdi, da imajo narodne stvari prednost. Naj za enkrat zadošča ta kronistova omemba, da smo za slovesno

nje neke skupnosti. Tu je naša statistika za leto 1991:

Krstov je bilo v naši cerkvi 32, porok 17 (ena od teh poveljavljena civilna poroka), prvoobhajancev smo pripravili 7, birmancev je bilo 15. Obhajil je bilo v naši cerkvi v Kew razdeljenih okrog 12.000. Spovedi nismo šteli, žal pa njih število žalostno pada. Obiskov bolnikov je bilo 74, s sestrskimi obiski (31) skupno 105. Obhajil bolnikov je bilo 58, z obhajili, ki jih je delila s. Silvestra (108) skupno 166. Zakrament svetega maziljenja je prejelo 19 bolnikov. Smrti je bilo leta 1991 v Viktoriji 24.

+ Opravičujemo se, ker je letos pri razpošiljanju božičnih pisem z darilnimi kuverticami prišlo do neljube pomote: nekateri so prejeli prazne kuverte. Predbožični čas je botroval naglici, ta pa neljubi pomoti. Po želji je vsakdo lahko dobil pismo v zakristiji.

+ Na praznik sv. Družine (nedelja po božiču) so nam v cerkvi pred mašo otroci zaigrali in zapeli ljubko božično Zgodbo o pastirčku. Nastop je bil lepo doživetje in naši mladini zanj iskrena zahvala. P. Niko je imel precej dela s pripravami, a je bilo vredno.

+ Počitnice v Mt.Elizi smo preživeli brez kake nesreče, kar je največ vredno. Prvi, družinski teden je bil polno zaseden (58 oseb), manj kot druga leta je bilo fantov drugega in deklet tretjega tedna. Morda jih je preplašilo slabo vreme. Najslabše je bilo ravno za družine, a kljub temu dobre volje ni manjkalo. Iskrena zahaala kuharicam vseh treh tednov s pomočnicami, ki so odlično skrbele za lačne želodce.

+ V soboto 21. decembra so se zbrali na domačem pikniku vsi, ki so imali kaj opravka pri gradnji Doma m. Romane. Stavba je bila pred božičem končana, brez "likofa" pa ob taki priliki ne gre. Hvaležni smo gradbeniku Jožetu Golenku, ki je dela lepo uskladi in držal obljubo, da bo pred božičnimi prazniki vse

otvoritev Doma izbrali tretjo februarjsko nedeljo, 16. februarja. Začeli smo ob treh popoldne, spored pa je vodil Marko Zitterschlager, ki je eden petih zaupnikov. Zadržanega ministra za ostarele, družine in zdravstvo Hon. Petra Staples-a je zastopal senator **Barney Cooney**, melbournskega nadškofa pa nadškofijski generalni vikar **Msgr. Hilton Deakin**. Vseh ostalih gostov mi najbrž ne bo uspelo naštet. Med njimi so bili župan mesta Kew Daryl Oldaker, predsednik viktorijske komisije za etnične zadeve dr. Franco Schiavoni, župnik v Kew Fr. Michael Rafter, ravnatelj nadškofijske emigracijske pisarne Fr. John Murphy in zastopniki slovenskih organizacij. (Požabili pa smo posebej povabiti ravno zastopstvo SNS in ASK, najbrž prav zato, ker smo si tako blizu in v stalnem sodelovanju. Naj bo to naše javno opravičilo.) Med prisotnimi frančiškani je avstralskega provinciala zastopal Fr. Kevin Goode, našega slovenskega in sydneyjsko slovensko skupnost pa p. Valerijan Jenko. Vesel sem bil med gosti svojih starih znancev, bivšega glavnega emigracijskega socialnega delavca Frančka deGroota in dr. Josepha Camillerija, ki bo tudi hišni zdravnik te naše nove ustanove. Še bi lahko našteval. Žal mi je, da smo namesto pozdrava morali izreči sožalje gospe Gervasoni, njen mož Jack, bivši župan v Kew in naš iskren prijatelj pa je že po pritrdilnem odgovoru na naše vabilo nenadoma umrl.

Okrog 500 Slovencev je bilo navzočih, ko je po kratkem a prisrčnem sporedu (nastop našega mladinskega zbora Glasnikov in folklorne skupine Rožmarin, govor zaupnika Stanka Prosenaka, recitacija Marcele Bole) spregovoril senator Cooney ter sta nato skupno z Msgr. Deakinom odkrila spominsko ploščo. Za prerez traku v barvah naše narodne zastave, ki je zapiral vhod v Dom, pa je senator dal škarje meni v roke: skupno sva prerezala trak in jedilnica je bila v

trenutku polna kot mravljišče. V poslopju so Glasniki zapeli Magnificat, Msgr. Deakin je blagoslovil stenski križ (poslopje je blagoslovil že koprski škof Pirih v lanskem septembru), spored pa so končali naši pevci s pesmijo Marija skozi življenje. Gostje in vsi navzoči so si ogledali prostore, nato pa smo se vsi skupaj premaknili v dvorano, kjer nas naše gospodinje niso razočarale. Bilo je za vse vsega dovolj in za vse – Bog povrni! Lepo za oči in tudi dobro torto dneva je pripravila in poklonila Angela Zver – zopet me je povabil senator, da sva skupaj zasadila nož in torto načela.

Vse razne komisije, ki so šle doslej skozi naš Dom počitka, so bile zadovoljne in ni bilo dosti malenkostnih popravkov. Končna registracija (Viktorski zdravstveni oddelek) se je malo zavlekla zaradi nepredvidenih okoliščin, a za nami bo v sredo 11. marca. V dneh po tem datumu bo življenje v Domu steklo. Zdaj tečejo še zadnje administrativne priprave (Anica Markič) in kuhinjska oprema ter nabava (Ivanka Kropich). Na urniku dela pa manjka še nekaj prostovoljnih pomagačev. Se bi še kdo prijavil? Kličite Anico Markič v Domu počitka m. Romane – 853 1054.

+ Na nedeljo 19. januarja smo imeli v naši cerkvi posebej oblikovano zahvalno mašo za priznanje države Slovenije. Bila je lepa udeležba in lepo sodelovanje.

Naj se na tem mestu zahvalim vsem, ki ste se poleg demonstracij in zborovanj na mestnem trgu in pred parlamentom udeležili tudi obeh nadškofovih maš v melbournski stolnici, 23. avgusta lani za mir v Sloveniji in priznanje njene samostojnosti, letos 17. januarja pa v zahvalo za njeno mednarodno priznanje. Tako smo tudi avstralski Slovenci doprinesli svoje za rodno domovino. Vse priznanje Slovenskemu narodnemu svetu Viktorije, ki je izvršil veliko delo in bi brez njega Viktorija komaj vedela, da žive v njej tudi Slovenci.

Naše klubske organizacije bodo žal težko popravile svojo rezerviranost in neudeležnost pri največjem koraku v zgodovini našega naroda. Edinstvena prilika je šla za vedno mimo – zaradi nekaterih posameznikov, ki jim ego pomeni več kot vse drugo.

Nepozabna in vredna omemba je bila slavnostna akademija dne 8. februarja v Malvern Town Hall, s številnimi visokimi gosti in ministrom Janezom Janšo na čelu.

Senator Barney Cooney in Msgr. Hilton Deakin, V.G., odkrivata spominsko ploščo pred glavnim vhomom v Dom m. Romane.

Misli, Jan.– Febr. 1992

Tudi za to vse priznanje SNS in v kolikor je sodelovalo naše versko središče, sem na to samo ponosen.

Vredna ogleda je bila tudi razstava dokumentov o delu SNS in Avstralske slovenske konference za priznanje Slovenije, zlasti še o posredovanju pri avstralskih oblasteh. Odprta je bila v cerkveni dvorani na nedeljo 26. januarja.

+ Da slovenske sestre zaključujejo svoje delo v Avstraliji ter odhajajo domov, je bilo odločeno po predstojnicah že pred več kot enim letom. O tem nisem pisal, ker sem še vedno upal, da se bo kako spremenilo. Sestra Monika in sestra Pavla sta odšli že 6. februarja, sestra Silvestra in sestra Maksimilijana pa odhajata 12. marca z m. provincialko Avrelijo. Ta je prispele zaradi bolezni s. Silvestre in zdaj vodi vse potrebno glede opustitve Slomškovega doma ter seveda prodaje, ker je sestrskas last. Za nekaj časa ostane le še s. Ema, v Sydneyu pa s. Francka, dočim s. Hilarija nima name-na oditi.

26-letno delo sester med nami bi bilo vredno posebnega članka, tu pa naj se sestrski družini iz srca zahvalim za vsa leta delovanja v Avstraliji. Da jih bo naša skupnost težko pogrešala, je razumljivo. Sestre so nas dobesedno razvadile s svojim delom in raznimi uslugami. Posebno sestri Silvestri želimo zdravja in naj jo dobri Bog očuva še vrsto let!

+ Žal mi je tokrat zmanjkalo prostora za krste in poroke. Tudi naši trije pokojni (Drago Horvat + 17. januarja, Anton Šorec + 26. januarja in Jožef Androjna + 15. februarja) bodo prišli na vrsto prihodnjič, tu pa naj izrečem sožalje domačim. Ker je melbournska kronika zadnje delo te izdaje, ni nobene strani več na razpolago. Sicer bom pa zaradi zamude takoj začel na novi številki, ki bo že velikonočna.

Vsem bralcem hvala za razumevanje. – P. BAZILIJ

IZPOD TRIGLAVA

IZJAVA Slovenske škofovske konference ob mednarodnem priznanju samostojne države Slovenije.

Mednarodno priznanje samostojne in suverene države Slovenije je edinstveni dogodek v zgodovini slovenskega naroda. Splošnemu veselju se pridružuje tudi Slovenska škofovska konferenca in izreka svoje čestitke ter najboljše želje vsem državljanom in vodstvu naše mlade države. Prepričani smo, da je državo Slovenijo ob mednarodnem priznanju priznal tudi Bog sam, zato nanjo kličemo poseben božji blagoslov.

V tem trenutku pa se s posebno hvaležnostjo spominjamo vseh v naši sedanosti in bližnji preteklosti, ki so ta izjemni trenutek pripravljali s svojim kulturnim, političnim, socialnim, gospodarskim, vzgojnim in verskim delovanjem. Mnogi so za demokracijo in svobodo, ki smo ju končno doživeli, veliko pretrpeli ali celo dali življenja. Iskreno smo hvaležni vsem, ki so kakor koli prispevali, da smo dočakali ta dan.

Svoje priznanje izrekamo političnemu vodstvu naše države, ki si je v teh zadnjih časih za to posebno prizadevalo. Veseli smo, da so med temi zaslužnimi ljudmi tudi mnogi člani katoliške Cerkve. Vse spodbujamo, da svoje delo nadaljujejo v nesebičnem služenju domovini. Prav tako se zahvaljujemo vsem prijateljem po svetu, našim rojakom in drugim, ki so nas razumeli in podpirali v naših upravičenih prizadevanjih. S posebno hvaležnostjo se spominjamo vsega, kar so za mir in naso samostojnost naredili papež Janez Pavel II. in njegovi sodelavci, ko je Vatikan 13. januarja 1992 pred drugimi priznal državi Slovenijo in Hrvaško.

Z doseženim mednarodnim priznanjem smo obrnili stran narodove zgodovine. Pred nami je zelo zahtevna prihodnost. Od nas vseh terja medsebojno spoštovanje, kulturni dialog, odprtost in razumevanje, sloga in pošteno sodelovanje. Mednarodno priznana slovenska država bo imela svoj pomen predvsem tedaj, če bo pospeševala ne le svoje gospodarsko in politično uveljavljanje, temveč tudi duhovno blaginjo, kulturni, moralni in verski napredek vseh naših državljanov. Za to si hočemo prizadevati tudi v prihodnje. K temu delu v suvereni državi Sloveniji vabimo vse katoliške vernike in vse druge državljanke v zaupanju v božjo pomoč.

Ljubljana, 15. januarja 1992

V imenu Slovenske škofovske konference

ALOJZIJ ŠUŠTAR, nadškof in metropolit
predsednik SSK

RAVNO 8.FEBRUARJA, na slovenski kulturni praznik 1992, je bilo objavljeno sporočilo, da bosta Sveti sedež in republika Slovenija navezala diplomatske stike: Slovenija bo dobila apostolskega nuncija, Vatikan pa slovensko veleposlaništvo. Neposredni diplomatski stiki bodo veliko prispevali za mednarodno uveljavitev mlade države Slovenije — četudi naš zunanji minister Rupel iz Vatikana ponujene roke ni znal pravilno preceniti in je cinično izjavil, da bo treba za kaj takega "še premisliti".

Kot nam povedo poročila iz Ljubljane, je minister Rupel vedno bolj brezobrazen. Zlasti mu je trn v peti predsednik Peterle, zato ga napada ob vsaki priliki. Pa je Peterle nedavno kljub vsemu rovarjenju proti njemu dobil v vladi zaupnico, na zamejskem Koroškem pa so mu v priznanje podelili Tischlerjevo nagrado. Rupel očitno pozablja nas stari pregovor: V slogi je moč! Ob vojaški okupaciji smo bili tako složni — zato pa je bila tudi zmaga na naši strani. Zakaj se sloga ne bi nadaljevala pri delu za narod kljub ideološki različnosti?

PLEČNIKOVE ŽALE s svojimi ljubkimi mrtvaškimi kapelicami za pogrebe so obnovljene in bodo spet služile svojemu namenu. Vsa leta povojne "nove stvarnosti" so samevale in žalostno propadale, sedanja mestna oblast pa je to hudo napako popravila. Svojci pokojnikov se bodo zdaj po želji odločili za pogrebno slovo iz Plečnikovih kapelic, ali pa žalnih vežic, ki so za pogrebe služile v protiverski dobi enopartijskega sistema.

70-LETNICO je obhajal v februarju prekmurski rojak dr. Jožef Smej, mariborski pomožni škof in vnet dušni pastir, znan pa tudi kot pesnik in pisatelj, prevajalec in cerkveni zgodovinar. Seveda pa je življenje mnogo več kot naštevane odgovornih služb in božjih darov. Naš jubilar je še čil in ves v delu za Cerkev in narod. Naj ga spremlja božja Mati Marija! K jubileju pa tudi čestitke avstralskih Slovencev!

ČLANICA Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) je zdaj kot samostojna država postala tudi naša Slovenija. Tako je bilo sklenjeno in sprejeto na 98 seji tega odbora, ki je zasedal 5. februarja v Courchevelu pri Albertvillu, kraju letošnjih olimpijskih iger v Savojskih alpah v Franciji. Poleg Slovenije so istočasno v polnopravno članstvo mednarodne olimpijske družine sprejeli tudi Hrvaško, Litvo, Letonijo in Estonijo.

ČLANI naših slovenskih lovskih društev po Avstraliji morda še ne vedo, da je lansko leto postal svetovni prvak v streljanju — Slovenec. Mesto najboljšega strelca na svetu za leto 1991 si je priporil **Rajmond Debevec**. S streljanjem se ukvarja že dvajset let, moral pa je

začeti že zelo mlad, ker je na sliki še pravi mladenič. V začetku februarja ga je z njegovimi domačimi sprejel predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan in mu čestital za dosežene uspehe ter seveda želel tudi mirno roko v prihodnjih tekmovanjih. "Morali se bomo navaditi, da se bomo vselej primerno zahvalili vsem, ki bodo kakor koli prispevali k uveljavitvi Slovenije v svetu," je ob tej priliki med drugim povedal Kučan.

NA NAŠI NOVI USTAVI se pozna, koliko vpliva ima še vedno 45-letna protiverska vzgoja, ki so ji moralna načela, za iskrenega kristjana sama po sebi umevna, enostavno tabu. Veliko je bilo zadnji čas pisanja in govorjenja ter protestiranja glede člena 55 nove ustave, ki je sicer v besedah precej omiljen od prvotnega besedila. Člen govori o **svobodi odločanja o rojstvih svojih otrok**, v bistvu pa ni drugega kot drugače povedana **pravica do splava**. S tem členom je slovenska ustava v nasprotju s skoraj vsemi ustavami sveta. Ustava naj bi raje govorila o odločanju o potomstvu, če hočemo kot narod sploh obstati. Slabo znamenje je, kadar padejo rojstva pod število smrti. Vsak narod — ali živi in raste, ali pa umira. Samostojnost naroda nas ne bo rešila, če število prebivalstva tako občutno pada.

NOVA GORICA se ponaša s podjetjem Pecivo, ta pa z novo krušno pečjo, ki je edina te vrste v Sloveniji. Površina, na kateri se peče kruh, je iz brušenega granita, dočim je na splošno po takih pečeh kovinska. Zato je kakovost kruha iz te peči bistveno boljša.

Pekarna Pecivo speče dnevno v tej novi peči in še dveh običajnih 8300 kilogramov kruha in peciva.

MEDTEM, ko sem celo med našimi ljudmi v Avstraliji slišal krilatico, da je papež kriv vojne v Jugoslaviji, se je Milan Kučan, predsednik predsedstva Slovenije, zahvalil papežu "za vse napore in prizadevanja za vzpostavitev trajnega miru na prostoru bivše Jugoslavije in v svetu." Obenem se mu je tudi zahvalil za "človeško toplino", s katero papež "podpira težko pot osamosvajanja slovenskega naroda in graditev njegove državnosti". Končal pa je Kučan svojo zahvalo z "željo velikega dela našega prebivalstva (...): imam čast posredovati pristržno vabilo, da **obiščete Slovenijo**."

To pa je uradno vabilo, na katerega se bo papež z veseljem odzval ob prvi ugodni priložnosti.

PRVIČ po koncu zadnje svetovne vojne so mežiški rudarji svet proslavljali svojo zavetnico sv. Barbaro na njen praznik (4. decembra), namesto da bi se poslužili od bivših oblasti določenega letnega rudarskega dneva na dan 3. julija. Ob vhodu v jamo Graben v Žerjavu so postavili relief te svoje nebeške zaščitnice, blagoslovil

pa ga je črnjanski župnik. Pri sporedu dneva je sodelovala tudi rudniška godba na pihala, pel pa je rudarski zbor Mežiški knapi.

V VIPAVI praznuje letos zasebna šola — škofijska gimnazija — 40-letnico obstoja. Seveda doslej ni bila priznana ter so morali gojenci na polaganje izpitov v državno šolo. Demokratska oblast pa je lani s posebnim odlokom tudi tej zasebni šoli priznala javni značaj. Seveda je bilo treba nabaviti precej nove šolske opreme, zlasti za pouk kemije, fizike in biologije. Med profesorji je ena tretjina duhovnikov. Šolo obiskujejo zdaj tudi zunanji dijaki, fantje in dekleta, iz Vipave in okolice. V vseh štirih letih imajo latinščino, pa tudi eno uro verouka na teden.

V MEDNARODNEM SVETU se Slovenci z marsičem lahko postavimo, če le hočemo izrabit svoje izrednosti in edinstvenosti. Tako se je nedavno Zveza muzejev Slovenije predstavila Franciji in svetu na Mednarodnem muzejskem salonu SIME 92 v Parizu na kaj izviran način: z živo človeško ribico, ki je doma samo pri nas in jo je mogoče videti samo v Postojnski jami. Le v slovenskem kraškem neokrnjenem podzemlju se je ohranila tisoče let, kar je tudi eden znakov čiste in zelene Slovenije. Francoski radijski spored France Culture je ob tej priliki pripravil polurno oddajo o Sloveniji, središčna točka pa je bila seveda — človeška ribica.

DVATISOČLETNO zgodovino prikazuje nova knjiga **CERKEV NA SLOVENSKEM** na 500 straneh in s prispevki dvajsetih avtorjev.

Slovensko Pismo

THE SLOVENE LETTER

je nova informativna revija, ki jo izdaja
AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA.
Se želite seznaniti z njeno vsebino?

Sporočite nam svojo željo in vam pošljemo
zadnjo številko brezplačno na ogled. Potem pa
sami odločite, ali se boste nanjo naročili.

SLOVENSKO PISMO je edina revija te vrste v
Avstraliji. Prinaša obilo informacij o tekočih do-
godkih v Sloveniji ter med Slovenci v Avstraliji in
tudi drugih zanimivosti. Izhaja šestkrat na leto.
Berite, ne bo vam žal!

Naročila pošljite na:
UPRAVA/ADMINISTRATION
Alfred Brežnik
P. O. Box 188
COOGEE, NSW, 2034, AUSTRALIA
Tel: (02)519 3933 - Fax: (03)550 1378

ŽIVLJENJSKO KRŠČANSTVO

O ZAKRAMENTIH

KAKŠEN pomen ima danes hoditi v cerkev k maši, k obhajilu, moliti, iti k spovedi, dati krstiti otroke, jih pripraviti na obhajilo in birmo, poročiti se v cerkvi, poklicati duhovnika k bolniku...? Ta in še mnoga druga vprašanja zaposlušajo danes glave mnogih kristjanov. Vedenje "verujočih" kaže, da marsikdo dela to iz navade. "Moji starši so tako delali in jaz bom tudi." Drugi delajo tako zato, ker so jim všeč "ceremonije", sveče, ki gorijo v lepih bogoslužnih prostorih in vzbujajo občutek prijetnega, dalje petje, glas orgel, slovesna oblačila duhovnikov in ministrantov... Drugi zopet čutijo v sebi potrebo po stiku z Bogom. Kaj so pravzaprav vsi ti obredi, ki se jih udeležujemo? Da bomo bolje razumeli, kaj verniki prejemo, česa se udeležujemo, bomo letos na teh dveh straneh obravnavali zakramente.

KRISTUS ŠE ŽIVI

Ko govorimo o Kristusu, si mnogi predstavljajo izrednega človeka, ki je živel pred 2000 leti, učil čudovit nauk o ljubezni med Bogom in ljudmi ter ljudmi med seboj. Ta človek je trdil, da je božji Sin, eno z Očetom, torej – Bog. Zaradi teh "bogokletnih besed", da se je delal Bogu enakega, je bil od judovskega velikega zbora obsojen na smrt. Umrl je, potem ko je tri ure visel z žebli pri bitki na sramotni les križa. Pokopali so ga, po treh dneh pa je bil grob prazen, rimski stražarji pa so pobegnili. Prikazal se je svojim učencem in videli so ga in se prepričali, da živi. "Mi, ki smo z njim jedli in pili, potem ko je od mrtvih vstal" (Apd 10, 41), je rekel Peter. Štirideseti dan se je "od njih ločil in šel v nebo" (Lk 24, 51).

Vendar za nas kristjane Kristus tudi danes živi med nami, saj je sam rekel: "Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta" (Mt 28, 20). S tem Kristusom, ki danes živi med nami, smo povezani na poseben, "skrivnostni" način. Tem krščanskim skrivnostim, ki nas povezujejo s Kristusom, po njihovem latinskem imenu pravimo ZAKRAMENTI.

KAJ SO ZAKRAMENTI?

Ljudje se v vsakdanjem življenju neštetokrat poslužujemo znamenj. Če pokimamo z glavo, je to pritrdilno znamenje za "da". Pri javnem glasovanju dvignemo roko, če se s predlogom strinjamo. To je znamenje za naš pristanek. Zastava določenih barv z določenim zaporedjem in obliko je znamenje te ali one države. Črke, ki jih pišemo, so znamenje za posamezne glasove. Prometni znaki na cesti so znamenja za predpise ali stanja na cesti.

Znamenje ne pomeni tega, kar dejansko je, ampak neko drugo stvar, namesto katere je. Dvignjena roka ne pomeni roko, ampak pristanek. Obrnjeni trikotnik na cesti ne pomeni trikotnika, ampak predpis, da nimaš prednosti itd. Simbole uporabljamo zlasti tedaj, ko se to, kar hočemo povedati, ne vidi. Kristus je hotel nevidne dobrine, ki nam jih je zaslužil s svojo smrtjo na križu, ki jim pravimo milosti, približati z vidnimi znamenji. Tem znamenjem pravimo zakramenti. Na kratko lahko rečemo, da so zakramenti vidna znamenja nevidnih milosti. Dodati moramo še, da so to znamenja, ki jih je postavil Jezus sam neposredno, ko je apostolom naročil, kako naj jih delijo (krst, obhajilo), ali posredno, tako da je naročil apostolom, naj jih delijo, ne pa tudi kako. Cerkev ne more spremeniti števila in bistva zakramentov. Zakramenti so znamenja božje prisotnosti med nami. Vsakdo, ki hoče biti deležen Kristusovega odrešenja in njegovega življenja, se mora povezati s Kristusom po zakramentih. Jezus je govoril: "Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu. Zakaj brez mene ne morete ničesar storiti" (Jan 15, 5). "Kakor mladika sama od sebe ne more roditi sadu, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni (Jan 15, 4). Na to trto smo vcepljeni po zakramentih.

PO ZAKRAMENTIH KRISTUS POSVEČUJE VSE NAŠE ŽIVLJENJE

Jezus je dobro poznal človeško naravo. Zato je hotel po zakramentih posvetiti vse naše življenje, vse najbolj važne dobe, dogodke in potrebe življenja.

Prvi dogodek je človekovo rojstvo in brez njega ni nobenega drugega "dogodka". Prvi "dogodek" za kristjana je rojstvo za nadnaravno življenje, vcepljenje na Kristusa kot trto. Brez zakramenta krsta ni božjega življenja v nas in ne moremo prejeti nobenega drugega zakramenta. Zato je krst prvi in osnovni zakrament. Brez hrane pa na novo nastali organizem ne bi mogel ostati pri življenju. Ko je organizem dovolj razvit, se mora sam naprej hraniti, sicer umrje. Tako tudi kristjan, ko pride kot otrok k razumu, se mora naprej hraniti, da ostane pri nadnaravnem življenju. Ta hrana je evharistija (obhajilo) in evharistična daritev (sveta maša), ki je osrednji zakrament, v katerega so usmerjeni vsi drugi zakramenti. Ko otrok postane polnoleten, sprejme nase vso odgovornost in naloge, pa tudi vse pravice, ki mu kot popolnemu človeku pripadajo. "Polnoletnost" vere, polnopravna vključitev v Cerkev in versko občestvo daje zakrament svete birme. Kristjan pa je kljub svetosti svojega poklica še vedno slaboten in nepopolen ud skrivnostnega Kristusovega teleasa. Človek mora očistevati svoje telo, ga zdraviti, če je bolno – tako se mora tudi kristjan očistevati in zdraviti v zakramentu odpuščanja ali spovedi. Lepše kot beseda "spoved", ki smo jo vajeni uporabljati, označuje ta zakrament beseda "pokora" ali "sprava". To je zakrament sprave s Kristusom in brati. Nekatere naloge v našem življenju so še posebej važne za vso skupnost. Človeški rod se ohranja in raste v celicah, ki jim pravimo družine. Odločilna vloga družine tudi za rast verskega občestva je posvečena z zakramentom svetega zakona. Po njej prihajajo na svet novi bodoči člani Cerkev. Obstaja še ena pomembna služba za vso Cerkev: služba delivcev božjih skrivnosti. To dejavnost posvečuje zakrament mašniškega posvečenja. Človekov delež je tudi trpljenje, ki je posledica izvirnega greha, kot najvišja njegova oblika pa je smrt. V teh preizkušnjah Kristus podpira kristjana z

zakramentom svetega maziljenja. Kristus nam je torej podaril s e d e m zakramentov, o katerih bomo razmišljali skozi to leto. To je sedem kanalov, po katerih nam dotekajo posebne milosti, ki jim pravimo tudi zakramentalne. Te milosti niso dane samo posameznikom, kot neke vrste zasebna lastnina, ampak so kot življenjski sok, ki kroži po vsej trti in ji daje rodovitnost. Ta vinska trta je Kristus kot nevidno, skrivnostno (mistično) telo. To skrivnostno ali mistično telo je pravzaprav Cerkev.

DELIVEC ZAKRAMENTOV

Prvi delivec zakramentov je Kristus sam, ker iz njega izvirajo vse milosti. Vidni delivec zakramentov pa je lahko samo človek. Razen pri dveh zakramentih je to duhovnik (ali škof, ki ima polnost duhovniškega posvečenja; duhovnik ne more posvetiti nekoga v duhovnika, škof pa lahko nekoga posveti v duhovnika in duhovnika v škofa.) Zakrament krsta lahko podeli vsakdo, ker je to prvi in najpotrebnejši zakrament. Seveda pa morajo biti za to razlogi, sicer je podelitev zakramenta nedopustna, četudi veljavna. Zakrament svetega zakona pa si podelita zaročenca sama med seboj in je duhovnik le uradna priča pred Bogom, ne delivec. Za veljavnost zakramenta se zahteva, da mora delivec imeti namen storiti tisto, kar dela Cerkev ob delitvi zakramenta.

Veljavnost zakramenta ni odvisna od vrednosti ali nevrednosti delivca. Nevreden delivec zakramenta sicer greši, zakrament pa vseeno podeli. Če bi ne bilo tako, bi nikdar ne vedeli, ali smo katerega koli od zakramentov prejeli ali ne.

NEIZBRISNO ZNAMENJE

Nekateri zakramenti podelijo prejemniku poseben pečat, ki mu pravimo neizbrisno znamenje. To so zakramenti, ki jih človek lahko prejme samo enkrat v življenju: krst, birma in mašniško posvečenje. To znamenje bo v večnosti za zveličane odlika, za pogubljenje pa še večja sramota.

Kdor bi prejel zakrament živih, ki vtisne neizbrisno znamenje, nevredno, ga prejme vseeno veljavno, le da s prejemom težko greši. Milosti, ki jih zakrament podeljuje, bo prejel takrat, ko bo zopet v posvečujoči milosti božji (to pa prejme z dobro spovedjo ali pa popolnim kesanjem). Zato rečemo, da zakrament oživi.

Toliko na sprošno o zakramentih. Pri posameznih zakramentih pa si bomo natančneje ogledali, kaj je zakrament in kako se podeljuje. To nam bo pomagalo, da bomo znali bolj ceniti te velike in dragocene zaklade, ki nam jih daje Jezus Kristus po svoji Cerkvi.

P. NIKO

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

POKOJNI

Dva dni pred božičem, 23. decembra 1991, je v bolnišnici v Liverpoolu doživel VINKO JOŽELJ. Rojen je bil 29. avgusta 1929 v ljubljanski bolnišnici, po rodu pa iz Lipsenja pri Cerknici na Notranjskem. Bil je sin Matije, ki še živi v domovini, dočim je mama Ivanka r. Šuštaršič že med pokojnimi. Vinko je leta 1952 kot mlad fant prišel v Avstralijo. Iz Bonegille je odšel v Coomo k gradnji hidrocentrale. Zadnjih 17 let življenja je bil zaposlen v Sydneyu. Leta 1959 se je v sydneyski cerkvi sv. Patrika poročil z Jožefo Kotnik, doma iz njegovega rojstnega kraja. Bolehal je eno leto in še vedno opravljal svoje delo ter vdano prenašal bolečine, ko je bolezen črpala njegove telesne moči. Imel je močno voljo do življenja ter je še vedno upal na ozdravljenje. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi sv. Rafaela v soboto 28. decembra, pokopan pa je bil na novem delu našega pokopališča v Rookwoodu. — Poleg žene Jožefe zapušča pokojnik tudi hčerko Kristino (poročena z Jožetom Kovačičem), sina Vinka in hčerko Zdenko (poročena s Stevom Ventrella), v domovini pa očeta Matija ter sestro Mileno por. Kvačnik.

V soboto 4. januarja 1992 zjutraj je na svojem domu v Cabramatti umrl po enoletnem hudem trpljenju FRANC BERKE. Pokojnik je bil rojen 21. nov. 1931 v Ključarovicah pri Ljutomeru kot sin Avgusta, ki je po rodu iz Odrancev v Prekmurju, dočim je bila mati Rozalja r. Farkaš iz Kermenta na Madžarskem. Franc se je že doma izučil za mehanika in je to obrt vestno opravljal vse do svoje bolezni. Njegova poklicna poštenost mu je pridobila veliko prijateljev. To se je pokazalo zlasti ob njegovi bolezni in smrti, saj je imel vedno veliko obiskov, pa tudi številno udeležbo pri pogrebu. Franc ni imel sreče s prvim zakonom. Leta 1980 se je drugič poročil, tokrat z Elizabeto r. Anto-

lič. Pred dobrim letom je zbolel za rakom na prebaviilih in je v bolnišnici v Fairfieldu prestopil težko operacijo, ki mu je — žal le začasno — izboljšala zdravje. Bolezen je izredno vdano prenašal, redno prejemal sveto obhajilo, veliko molil in prebiral versko literaturo. Domači so mu lepo stregli. Pogrebna maša je bila v naši cerkvi v sredo 8. januarja, grob pa je dobil na pokopališču v Liverpoolu. V Avstraliji, kamor je prišel leta 1955 na ladji "Flaminia", poleg žene Elizabete zapušča tudi sina Aleksandra, iz prvega zakona hčerko Zlatko Mary in sina Daniela.

V sredo 22. januarja je v Colytonu, NSW, na svojem domu zaključila zemsko pot ANA BARANOW-SKI r. Černe. Rojena je bila 10. julija 1915 v Semiču v Beli Krajini v družini Martina in Neže r. Jakša. Po krstnem listu je že naslednji dan po rojstvu v semiški cerkvi prejela sveti krst. Kot mlado dekle je odšla v Avstrijo in se zaposlila kot hišna pomočnica. Ni mi znano, kdaj je s sinom Jožefom prišla v Avstralijo. Med drugim je živela v Rockdale, NSW, ter bila nekaj let poročena z Jožefom Baranowski, ki pa je zdaj že pokojni. Ana je bila bolna zadnja leta. Bila je zelo verna in je po zaslugi dobre sosedice mogla iti vsako nedeljo k maši v svojo krajevno cerkev. Tudi doma je veliko molila. Večkrat je k nam telefonirala in prosila za slovenskega duhovnika, da je mogla opraviti spoved v domačem jeziku. Pogrebna maša je bila v St. Mary's v sredo 29. januarja, sledil je pogreb na pokopališču Pinegrove. Pokojnica zapušča že omenjenega sina Jožeta (poročen z Jane Micaleff malteškega rodu), vnuka Mihaela, Bradleja in enajstletno Tanijo, dalje nečakinji Mimi Leich in Tončko Buchner, dočim je stric Matej Černe umrl že pred mnogimi leti.

Naše iskreno sožalje svojcem vseh treh pokojnikov. Molimo za pokojne, da bi našli svoj mir pri Bogu, pa tudi za sorodnike pokojnih, da bi znali vdano sprejeti iz božje roke vse, kar nas težkega doleti v življenju.

KRSTA— Clare Marie Borec, Woolgoolga, NSW. Oče Tomaž, mati Amelia r. Kelly. Botra sta bila Božidar Darko Borec in Priscilla Kelly. — Sv. Rafael, Merrylands, NSW, 23. decembra 1991.

Anthony George Emil Hrvatin, Wentworthville, NSW. Oče Dennis, mati Diamunda r. Giannotis. Botrovala sta Peter in Sonia Fletcher. — Sv. Rafael, Merrylands, NSW, 29. decembra 1991.

Novokrščenima, staršem in botrom naše čestitke!

POROKI — Anthony Andrew Gržina, Drummoyn, NSW, sin Antona in Joanne r. Matelli, rojen v Sydneyu in krščen v Paddingtonu, in Alison Mary Viselli, Matraville, NSW, hčerka Alda Viselli in Sante r. Zappala. Priče so bili Vincent Femia, Mark Prandolini in Melissa Carey. — Župna cerkev sv. Neže, Matraville, NSW, dne 27. decembra 1991.

Nigel Rodney Mills, West Ryde, NSW, sin Harveya W. Mills in Valerie r. Trim, rojen in krščen v Mudgee, NSW, in **Karen Twrdy**, Fairfield, NSW, hčerka Karla Twrdy in Jožice r. Robar, rojena in krščena v Fairfieldu, NSW. Priči sta bila **Adrian Mills** in **Vita Pittavino**. — Sv. Rafael, Merrylands, med poročno mašo, 11. januarja 1992.

Obema paroma iskrene čestitke k sklenitvi svetega zakona z željo, naj dobri Bog deli na obe novi življenjski poti obilo blagoslova!

BOŽIČ v letu velikih dogodkov za našo domovino, za Cerkev in za svet. — Čeprav smo od naše rodne domovine odmaknjeni za kakih 16 tisoč kilometrov, smo bili zlasti zadnjega dobrega pol leta z njo tesno povezani. Že v juniju smo se veselili njene odločitve za samostojnost, potem smo z njo trepetali on napadu nanjo. Pa so se "vremena Kranjcem spet zjasnila", ko smo slišali, da bo neodvisnost Slovenije priznana še pred božičem, z datumom 15. januarja pa bo priznanje postalo veljavno. In tako se je zgodilo, ko je na ta datum Evropska skupnost priznala našo samostojnost in kmalu za njo tudi Avstralija ter blizu 40 držav. — Ta uspeh ne pripisujem le našim sposobnim državljanom in politikom, ampak tudi vztrajnim molitvam naših vernih ljudi doma in po svetu, ki so vse te mesece veliko premolili k Bogu, zlasti po naši Kraljici Mariji Pomagaj. Prepričan sem, da je velik del našega naroda še veren — kljub 45-letni vladavi brezbožnega komunizma. Žal je ta trinog le še dosegljiv, da je v novi ustavi ostal zakon o "pravici" do uničevanja življenja nerojenih otrok. Ustava, kjer ni zaščiten življenje v celoti, tudi pred rojstvom, res ne zasluži imena, da je demokratična. Zato še

naprej iskreno molimo, da bi ta sramotni madež čim prej izginil iz naše ustave.

LETOŠNJA POLNOČNICA v dvorani sv. Rafaela v Merrylandsu je privabila veliko množico rojakov. Lahko bi rekli, da jih je bilo znotraj in zunaj okrog tisoč. Prepevali so združeni pevski zbori (naš mešani, triglavski moški in ženski iz Wollongonga), posebej pa še mladinski zbor, sestavljen iz nekdanje "Zarje", sedanjih "Noših stez" in drugih naših mladincev ter mladink. Naj tu izrečem našim zborovodjem, organizatorjem in pevcem iskren Bog plačaj!

WOLLONGONG je imel letos "polnočnico" že ob osmih zvečer. Lepa udeležba je spet pokazala, da je božič naš družinski praznik. — **CANBERRA** je imela božično slovesno mašo na božični večer, istotako na novo leto. — Tudi **NEWCASTLE** je bil na nedeljo svete Družine spet na vrsti za slovensko mašo. — **SURFERS PARADISE** smo obiskali za praznik Gospodovega razglasenja, z maso na soboto 4. januarja. Naslednja masa bo tam (cerkev Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac) v soboto 28. marca ob 7.30 pm. — **BRISBANE** je prisel na vrsto naslednji dan, 5. januarja, naslednja masa pa bo tam (St. Mary's, South Brisbane) v nedeljo 29. marca ob 11.30 am.

"**ŠTEFANOVANJE**" je bilo lepo obiskano. Odlično nam je igral ansambel "Lipa", da zaradi navdušenja prisotnih kar niso mogli nehati. Prehitro je prišla ura, ko je bilo treba gledati na naše sosede in jim privoščiti mirno spanje. Okrog enajste ure je bilo na vrsti žrebanje za "Giant Raffle", ki ga je organizirala naša mlada skupina z imenom **FUND RAISERS** in s tem znatno pripomogla k plačilu stroškov za obnovo cer-

Delo
na zvonikih
cerkve
sv. Rafaela
je bilo
17. februarja
letos
uspešno
končano

kvenih zvonikov. Žreb je glavno nagrado odločil Jožetu Sedmaku iz Girraweena, ostali dve nagradi pa Emilu Zadravcu iz Granville ter Andreju Čibeju iz Auburna. Bog plačaj organizatorjem te akcije, prav tako pa tudi seveda vsem rojakom, ki so prodajali in kupili srečke.

BOŽIČNI KONCERT združenih zborov so pevci ponovili v soboto 15. decembra v Canberri. Pevodkinja s. Francka trdi, da so letos pevci še lepše prepevali kot pri koncertu leto poprej. In hvala Bogu, da so imeli na poti v Canberro pevci tudi spremljevalce, da je bila tako dvorana vsaj nekoliko bolj zasedena, ker so se canberrski rojaki bolj pičlo odzvali. Iskrena zahvala odboru tamkajšnjega društva, ki nam je dal brezplačno na razpolago dvorano, nastopajočim pa tudi B-B-Q večerjo. In končno – četudi ne nazadnje – naj gre zahvala dirigentki s. Francki, organistini Miriam Starihi in Henriju za ozvočenje ter pevcem in pevkam mešanega zbora, triglavskega moškega in ženskega iz Wollongonga.

DVA PRSTANA je naslov igre, ki jo je naša dramaska skupina postavila na oder v soboto pred božičem, 21. decembra. Kljub bližini praznikov je bila predstava lepo obiskana in so ji gledalci pazljivo sledili. Marsikdo nas starejših in primorskih rojakov je morda videl v igri usodo sebe in svojcev, ko so morali bežati pred italijanskim fašizmom, ali pa nas, ki smo leta 1945 bežali pred komunizmom ter postali begunci z oznako DP (Displaced Person) – oseba brez državljanstva. Igro bodo ponovili enkrat v marcu.

SLOMŠKOVA ŠOLA ima še prostor za učence, ki se še niso prijavili. Sprejemamo učence od 1. do 6. razreda. **BANKSTOWN** (Girls High School, Mona St.) tudi še sprejema dijake za slovenščino na gimnazijski ravni s priznanjem v avstralskem šolskem spričevalu. Toda pohitite! Od vas, slovenske družine, je odvisno, kako dolgo bo še poučevanje slovenščine na gimnaziji. Ko bo enkrat morda predčasno prenehala, bo vsakdo nosil delček odgovornosti, če se ni prijavil, pa bi se lahko. Od vas, starši in dijaki, je odvisen obstoj ali konec tega pouka! – Pravitko je možnost učenja slovenščine na univerzitetni ravni. Pouk nudi Macquarie univerza, poučuje pa lektorica Aleksandra Bizjak. Podprimo sklad za poučevanje slovenščine na univerzi, da ne bomo obstali na pol pota, ko smo dosegli že lepe uspehe!

ROMANJE v Penrose Park organiziramo vsakega trinajstega v mesecu. Torej v četrtek 13. februarja in nato spet v petek 13. marca. Navadno imamo minibus. Prijavite se Elizabeti Kociper (tel. 632-2038). Ste pa tudi vabljeni, da potujete s svojim vozilom in se nam tam pridružite. Pri Penrose Park Rest Area

obrnite na desno na Old Hume Highway, kjer je napis St. Paul Hermit Monastery. Sveta maša na prostem je ob enajsti uri, ob pol dveh popoldne pa romanje k lurski votlini in evharistična pobožnost z blagoslovom. Pridružite se naši skupini, kjer je bandero Marije Pomagaj ali bandero Svetogorske Matere božje in slovenska zastava!

ŽIVI ROŽNI VENEC – Sedaj na začetku leta vas želim povabiti, da se pridružite članom živega rožnega venca. To je armada molilcev, ki združuje vernike številnih narodov v molitvi za svetovne zadeve po spodbudi Fatimske Matere božje. Vsak član se obveže (toda ne pod grehom!), da bo vsak dan opravil eno desetero rožnega venca, ki mu bo odkazana. Če se odločite za pristop, pokličite Tejo Bavčar – tel. (02)601-7689 in bo poskrbela za vaše včlanjenje.

MOLITVENA SKUPINA vabi vse sydneyse rojake k molitvenemu srečanju, ki je v naši cerkvi vsak četrtek ob 10.30 dopoldne. Na sporedu so molitve za zasebne in javne zadeve pred Najsvetejšim. Po blagoslovu sledi sveto obhajilo. Vabljeni, če in kadar vam je mogoče!

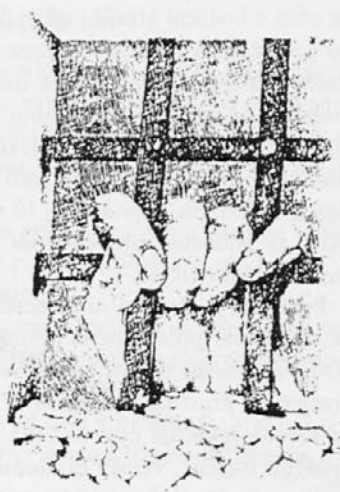
MOLITEV PRED NAJSVETEJŠIM za poklice, za domovino in za mir imamo vsak petek pol ure pred večerno mašo, ki je ob sedmih. Lepo ste vabljeni, da se te pobožnosti udeležite kadar le morete. V postnem času pa bo vsak petek ob omenjenem času sveti križev pot ali kaka druga postna vaja. Tudi k tej pobožnosti ste vabljeni, da izprosate svojim družinam uspeh in božji blagoslov.

PRIPOROČAM tudi PRVE PETKE IN SOBOTE vsakega meseca. Na ta dva dneva prejemamo sveto obhajilo v zadoščenje za grehe vsega sveta. Glede devetih zaporednih prvih petkov je Jezus obljubil številne milosti vsem, ki se oprimejo te pobožnosti.

NOVI KRIŽEV POT bo dobila cerkev sv. Rafaela v Merrylandsu. Postavitev in blagoslov križevega pota bo opravil naš krajevni škof Beda Heather iz Parramatte v nedeljo 15. marca pri sveti maši ob 9.30. Slike postaj so zadnje delo zdaj pokojnega arhitekta in umetnika Cveta Mejača, Bribie Island, Qld. Posamezne prizore je umetnik ustvarjal prav v času, ko je naša domovina trpela vojno. Zato je ta križev pot tesno povezan z bolečinami našega naroda, ki jih je prestajal ob osamosvajanju. Okvire k slikam sta napravila Bruno Bolko in Stanko Slokar. Brez dvoma bo ta pridobitev naše cerkve – na pobudo p. Cirila – v veliki meri pripomogla ne samo k estetski lepoti, ampak tudi k pobožnosti in premišljevanju Kristusovega odrešilnega trpljenja.

P. VALERIJAN

MOJE CELICE

NAMESTO UVODA

Z Jožkom Kragljem sem se prvič srečal, ko je po prihodu iz zapora postal župnik v Velikih Žabljah na Vipavskem. Takrat sem bil študent bogoslovja in spominjam se nekaterih prav prijetnih pohodov v okoliške hribe. To so bili še vedno precej svinčeni časi, čeprav smo jih mladi doživljali po svoje. Morda nam prav zaradi tega ni veliko pripovedoval o zaporu, kvečjemu kakšno šaljivo prigodo.

Veliko let kasneje sem nekajkrat vodil skupine romarje v Lurd. Zelo sem bil vesel, kadar se nam je pridružil tudi Jožko, saj je znal čudovito pripraviti kratek nagovor, zapeti, čakanje ob zamudah letala pa spremeniti v prijeten čas sprostitve. Malo globlje sem prodril v tisto grenko gmoto trpljenja, ki jo je moral pregnesti v letih zapora, skoraj naključno. Navadno sem se z romarji dogovoril, da si bomo razdelili kratka premišljevanja ob molitvi križevega pota. Vsak naj bi razmišljal iz svojih izkušenj in svoje usode ter vse povezal s Kristusovim odrešilnim trpljenjem. Seveda sem prosil tudi duhovnike, ki so bili z nami. Presenetil me je Jožko Kragelj s prošnjo, naj mu dodelim četrto postajo. Pomisli, sem mu dejal, da je četrta postaja izrazito "ženska" in morebiti bi jo prepustili kateri romarici. Ne, je bil vztrajen. Daj jo meni, videl boš, zakaj. Zares sem videl. Pripovedoval je o tistem pretresljivem srečanju, ko je ležal zaprt v bunkerju v Tolminu in sta se z materjo srečala le tako, da je on zakašljal, ona pa mu je tudi odgovorila s kašljem... Ob poslušanju sem dobil kurjo polt in skoraj vsi romarji so si bolj ali manj očitno otirali solze.

Ob kasnejših srečanjih sem slišal še veliko zgodbic. Marsikatero so mi nezavedno potrjevali drugi duhovniki, njegovi sojetniki, kadar je nanesla beseda na zapor. Čeprav je pripovedoval o mesecih zdenja v črni temi, njegova pripoved ni bila nikoli brez sonca, zato sem bil toliko bolj radoveden, ko mi je nekoč povedal, da je začel urejati stare zapiske in da mu gre delo dobro od rok.

Ko sem besedilo prebral, sem mu ponudil, da bi ga objavili v Družini. Najprej je odločno odklonil. Kasneje je popustil samo za las: dovolil je,

BERNARDOVEMU TISKOVNEMU SKLADU ZA NAŠE "MISLI":

\$140.— Milan Beribak, \$88.— A. Oman; \$75.— Alojz Povhe; \$59.— Ana Ribič; \$50.— Peter Bižal; \$40.— Janez Robar, Valerija Pančur, Anica Marič, Jože Kosi; \$32.— Željko Rob; \$30.— Franc Kravoš, Rafael Koren, Franc Danev, Vera Korošec, Gabrijela Brezavšček, Štefka Lipohar; \$27.— Frank Smerdely; \$26.— Pavla Ogrizek; \$24.— Frančiška Truden; \$22.— Slavko Habjan, Štefan Žalik, Ivan Pišotek, Gottfried Hofmann, Ivica Tabor; \$20.— Marija Pongračič, Martin Berkopeč, Luisa Prpič, Franc Patafta, Jože Jež, Ivan Petelin, Anton Kristan, Ivan Smole, Jože Lapuh, Dr. Stanislav Frank, Jožef Stemberger; \$19.— Franc Komar; \$15.— Karlo Rožanc, Marija Urbas, Ema Simčič, N.N., Kristina Varsavsky, Ivan Šuštarčič, Herman Muster, Pavel Tonkli, Alojz Golja, Antonija Vučko; \$14.— Marija Zamber; \$12.— Alojz Toš, Emil Mazlo, Otto Baligač, Pavla Bernetič; \$11.— Alojz Rezelj, Franc Petek; \$10.— Albina Sinigoy, Bernard Brenčič, Franc Brenčič, Jože Krušec, Irena Grassmayr, Peter Tomšič, Janez Žnidaršič, Anica Sivec, Alojz Hrast, Ivanka in Albin Smerdelj, Marjan Vihtelič, Luka Korč, Marjan Saksida, Draga Vadrjal, Max Hartman, Jože Grilj, Andrej Grlj, Stane Stoklas, Tomaž Možina, Anton Šabec, Milka Mikac, Franc Kodrič, Kristina Lakner, Tilka Matjašič, Branko Tavčar, Milan Vran, Franc Baša, Anton Jesenko, Paul Letnar, Toni Lovrec, Edvard Persič, Franc Vravnik, George Elšnik, Frank Bresnik, Lojze Kovačič, Ivan Bratina, Vinko Erjavec, Maria Kolčdnik, Ida Turk, Rudi Frankovič, Sonja Trebše, Jože Slavec, Alex Slavec, Marcela Bole, Ludvik Tušek, Ferdinand Godler, Ivanka Kontelj, Ivan Nadoh, Majda Brožič, Ivanka Bobek, Anna Kodrič, Alojz Seljak, Anton Pašič, Jože Ambrož, Vinko Dajnko, Emil Sošič, Franc VISOČNIK, Olga Zlatar, Marija Božič, Jože Podboj, Ivanka Študent, Drago Jakovac, Danica Perko, John DeMajnik, Bojana Perko, Mario Maršič, Marija Bla-

Kapelica v Vratih

ževič, Štefanija Bajsič, Jakob Urbančič, Fanica Lasič, Mira Berenyi, Elvira Čuk, Anton Cevc, Milena Vidau, Pavla Četko, Ivanka Urbas, Ana Lešnjak, Majda Muzlaj, Maria Novak, Josef Klement, Jakob Rejec, Jožef Šterbenc, Ivan Stanjko, Tereza Kaiser, Terezija Černjak, Jožef Kalc, Olga Todorovski, Ivan Cetin, Alojz Butinar, Elizabeta Kenda, Roman Uršič, Tony Tukšar, Ivanka Bratoš, Evgen Benc, Louis Širca, Gracijan Pirc, Justina Costa, Franc Janežič, Eligij Šerek, Štefan Kolenko, Genovefa Schiffler, Frank Hribar, Marija Mivec, Dora Vodopivec, Rudolf Simonetič, Slavka Podbevšek, Branko Jerin, Ida Ponikvar, Apolonia Tanšek, Alojz Kodela, Pavel Trček, Štefan Zver, Elizabeth Čar, Dr. Mihael Colja, Stane Furlan, Tinka Urh, Mihael Žilavec, Jože Vogrinčič, Frederick Nemec, Janez Virant, Jožef Barat, Janez Marinček, Antonija Poklar, Roza Franco, Ana Horvat, Pavlina Pahor, Štefi Valentin, Jože Brožič, Matija Cimerman, Paul Rob, Frank Frigula, Antonija Stanson, Zora Kim, Vida Valentič, Ivan Damiš, Ana Peklar, Ana Pekol, Mirko Cuderman, Franc Rolih, Bernard Zidar, Angela Križman, Franz Plohl, Martin Šuštarčič, Olga Meziniec; \$9.— Albin Sironich, Alojz Mihič; \$8.— Alojz Pungertar, Stojan Brnc, Jože Koprivc, Vlasta Klemenčič; \$7.— Cirila Neubauer, Stanko Tavčar, Antonija Sankovič, Emil Pantner; \$6.— Jana Čeh, Anna Dranginis, Mirko Ci-

da smo v božični številki objavili odlomek, tako pretresljiv in hkrati tako poetičen, o božiču v zaporu. Ko sem mu povedal, koliko odmevov s strani bralcev je bil odlomek deležen, se je dal pregovoriti. Rokopis je prebralo še nekaj ljudi, ki smo jih prosili za nasvet. Večina je bila za objavo, drugi so imeli pomisleke. Na uredništvu smo se odločili, da je besedilo primerno in začeli smo ga objavljati. Odmevi so bili takojšnji. Razen nekaterih negodovanj bi vse druge lahko strnili v vprašanje: Ali boste ta podlistek objavili tudi v knjigi? Skušali smo ustreči in sedaj imate knjigo v rokah.

Podlistek v Družini ni prinesel celotnega besedila. V prvi vrsti mislim na izpuščene priložnostne pesmi, ki jih je avtor pisal sotrpino ob godovih ali drugih priložnostih. Nekatere so precej dolge in v podlistek na omejenem prostoru ne sodijo. V knjigo smo jih uvrstili. Poznavalci bodo seveda rekli, da niso nobena visoka poezija. Res je, toda vse so tako pristrčno iskrene, včasih hudomušne, vse pa napisane z enim samim namenom, da bi vsi skupaj laže preživeli zaporniški dan.

Prav te pesmice dokazujejo, da "Moje celice" niso spomini v pravem pomenu besede, temveč le nekoliko dopolnjeni zapisi, ki so nastajali že med samim dogajanjem. Avtor jih je nízal na koščke toaletnega papirja, bele robove časnikov, pozneje pa tudi na pravi pisarniški papir. Tako je iz zapore tihotapil šope dragocenih lističev, ki jih je kasneje uredil in dopolnil. Imajo torej tudi dokumentarno vrednost in ne samo memoarske.

Pa še eno pojasnilo bi rad dodal. Knjiga nosi naslov "Moje celice", se pravi, da gre za pričevanje iz zapore. Niti avtorju niti nam ni bilo do tega, da bi poskušali karkoli opravičevati ali pa rekonstruirati proces, ki je Jožku Kraglju prinesel smrtno obsodbo; za kaj takega bi bilo potrebno delo strokovnjakov na podlagi sodnih zapisnikov. Kragljevo besedilo je preprosto in iskreno pričevanje duhovnika, ki je lep del življenja v polni moški moči preživel v zaporu od samice in bunkerja do prenatrpanih skupnih sob. Kljub razmeram, ki so bile vse prej kot človeka vredne, je vseskozi ostal duhovnik, kristjan, človek. Še več. Tudi na kraju trpljenja in poniževanja se je skupaj z drugimi sotrpini trudil, da bi ohranil iskrico upanja, veselja, humorja. V primerjavi z nekaterimi drugimi zaporniški spomini je v Kragljevem besedilu tudi smeha in drobnih hudomušnosti v izobilju. In prav to daje pripovedi posebno vrednost.

Zunaj meja matične Slovenije je izšlo že nekaj napisanih pričevanj o trpljenju v zaporih, doma je Kragelj prvi, čeprav bi jih med slovenskimi duhovniki nabrali še zelo veliko s podobnimi ali še bolj grenkimi izkušnjami. Njegovo pripoved smo začeli objavljati še v času, ko je bila v veljavi ena sama resnica, čeprav se je njena enovitost že malce krusila. Knjiga prihaja k slovenskemu bralcu v povsem novih razmerah, ko delamo prve korake v idejni in politični pluralizem. Upamo, da so časi pritiskov, nasilja, mučenja po zaporih za vedno za nami. Ko se mnogi oglašajo s svojimi pričevanji o Golem otoku in drugih krajih trpljenja, vzemimo Kragljevo knjigo kot pričevanje o izkustvu slovenskega duhovnika, ki se je z mnogimi drugimi tudi znašel v kolesju tistih hudih časov.

DRAGO KLEMENČIČ

ARETACIJA

30. decembra 1948. je bil otožen zimski dan. Po mrzlih lepih dnevih so zapihali južni vetrovi, na nebu so se nakopičili oblaki, ki so s težavo zadrževali sneg in dež. Dopoldne so začele naletavati debele snežinke, se zgostile in kot krpe padale po golih vejah, se trgale in pošumevale po suhem listju, ki je ležalo po tleh.

Napotil sem se v Kobarid, kjer sem imel v popravilu majhen radio, ker sem želel med novoletnimi prazniki poslušati novice in glasbo.

Janez in Ljubo sta se odpeljala v Tolmin.

Stopil sem v knjigarno in si nakupil nekaj knjig, ki so bile takrat razmeroma poceni. Spomnim se, da je bila med njimi tudi Shakespearjeva zbirka nekaterih dram.

Ker sem moral čakati na radio, sem šel tudi k brivcu. Na steklu ogledala je imel z milnico narisano smrekovo vejico z napisom: "Srečno novo leto!"

Kazalec na uri je kazal že štiri popoldne. V dolino je legal mrak.

Z nahrbtnikom na ramenih sem korakal proti vasi Idrsko. Zavil sem na desno navkreber. Vreme me je delalo izredno otožnega. V sebi sem čutil neko nezadovoljstvo. Korak mi je bil težak. Zdelo se mi je, kot bi se hotele stopinje prilepiti v mehki sneg. Nahrbtnik, v katerem sem nosil radio, mi je postajal vsak korak težji. Razveselil sem se, ko sem zaslišal za seboj brnenje avtomobila. Ovinek in gozdiček sta mi branila, da nisem videl, ali gre po glavni cesti ali se je začel vzpenjati v hrib. Brnenje pa je postajalo čedalje močnejše in pojoče in avto je pokukal izza ovinka. Verige na gumah so mu zvenketale in je z vso vnemo ril po mehkem snegu, ki se mu je vdajal in brizgal na vse strani.

Mikalo me je, da bi ga ustavil in poprosil za prevoz. Ko pa sem zagledal v njem dva oficirja, sem se premislil. Umaknil sem se v sneg in avto je odbrnel mimo mene. Oficir, ki je šofiral, me je ošinil s pomenljivim pogledom, da me je spreletela čudna slutnja. Sam ne vem, zakaj se mi je zdela pot tako dolga, kot bi hodil prvič po njej. Obšla me je šibkost, da se mi je meglilo pred očmi. Nekajkrat sem moral počivati naslonjen na palico.

Dospel sem do Mrtvaške vode in takrat mi je bilo vse jasno.

Avto je bil obrnjen, vrata so bila odprta, v snegu pa sta stala oficirja z rokami v žepu. Večji je stal razkoračeno v svetlih škornjih in me mrko gledal izpod čela. Ustnice pa so mu lezle v ironičen nasmeh.

"Zdravo, Kragelj," je rekel. "Ravno prav, da se tukaj srečamo. Pojdete kar z nami!"

Nič se nisem začudil, ker sem takoj razumel, za kaj gre; vendar me je spreletel srh po vsem životu.

"Če mora tako biti, pa grem," sem rekel.

"Prosim, izvolite!" je dvorljivo in sarkastično pokazal z roko in še bolj na stežaj odprl vrata.

Snel sem nahrbtnik in se zleknil na mehki sedež. Poleg mene je sedel manjši oficir. Vratca so se zaloputnila, šofer si je podvihal suknjo, se sklonil nad krmilo, zaobrnil ključek, da je za rdečim steklom zagorela lučka, in motor je zabrnul.

/Dalje prihodnjič/

zerle, Italo Bacchetti; \$5.— Jože Pliberšek, Terezija Jošar, Maks Korže, Jože Horvat, Jože Bole, Ivan Mohorko, Branka Iskra, Jože Kastelic, Alojz Jereb, Zora Kirn, Pavla Žnidarič, Lotka Rafolt, Jože Juraja, Zlata Arhar, Emilio Ferluga, Maria Milich, Jurij Tomažič, Julka Vodopivec, Rudi Zele, Alojz Žagar, Jožef Matjašec, Marta Wagner, Lydia Bratina, AnaMaria Zver, Albin Kurinčič, Mira Urbanč, Jože Plevnik, Jože Gorup, Alexander Gubič, Ema Kosmina, Terezija Lenarčič, Ivan Strucell, Matilda Klement, Ludvik Lumber, Franc Wertovschek, Sonja Gabrovec, Jakob Tomšič, Marija Belavič, AnnaMaria Colja, Ivanka Gosar, Jožefa Mikuš, Františka Kavčič, Ana Strathopoulos, Majda Skubla, Karl Meže, Elizabeth Wernig, Ida Migliacci, Viktor Gnezda, Františka Ludvik, Marija Čančar, Jože Vuga, Pavel Zavrl, Julija Razboršek, Ivo Bavčar, Mihael Ulcej, Marjana Mencinger, Franc Pirnat, Slavko Fabian, Stane Tomšič, Zora Pace, Kristina Hrast, Jožefina Porok, Jože Božič, Franc Končina, Miroslav Bole, Anton Gjerek, Anna Lipovnik, Darinka Cervinski, Lojze Furlan, Štefan Baligač, Franc Valher, Boris Topolovec, Janez Primožič, Ivan Zupan, Anka Brgoč, Zdravko Repič, Ivanka Tomšič; \$4.— Olga Dubbert, Marija Oražem, Mira Josipovič, Franc Šabec, John Ploy, Christine Zrim, Adolf Marcen, Franc Mramor, Franc Žužek, Matilda Krašovec; \$3.— Vincenc Štolfa, Silva Jenko, Ivan Bole, Mihaela Brkovec, Janez Jernjčič, John Mihič; \$2.— Marija Štemberger, Alojz Gasperič, Ivan Harej, Damijan Ferluga, Marjan Zadnik, Vladimir Trampuž, Joseph Debevec, Marija Telich, Marija Gregorič, Milka Iskra, Franc Matjašič, Martin Pečak, Antonija Plesničar, Ivan Zelko, Danica Bizjak, s. Marija Kenda, Joe Belovič, J. Krmelj, Alojz Supanz, Pavla Kolatchew, John Vidmar, Rudolf Jamšek, Maria Bisiach, Maria Janič, J. Rogl, Anica Klekar, S.F. Božič; \$1.— Amalija Maljevac, N. N. \$0.50 Ivanka Zuodar.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!
Ostali darovi prihodnjič!

"Dobrodošli, gospod Janša!" piše na torti, ki jo je gost načel po krasni akademiji v čast SLOVENIJI v Melbournu. Odlično zakusko za vse udeležence je pripravila s pomočnicami Angela Polh, v narodni noši na levi slike. Desna noša je Magdalena Tomšič, ob ministru pa stoji Ana Marija Zver

JANEZ JANŠA

obrambni minister Slovenije, in njegov spremljevalec Drago Mate sta dospela v melbournsko letališče v petek, 7. februarja 1992, ob 23.55. S kruhom in soljo ju je sprejel odbor SNSViktore s skupino rojakov in narodnimi nošami. Gostoljubno streho sta našla v Baragovem domu v Kew.

Sobota 8. februarja — Popoldne tiskovna konferenca in snemanje v dvorani za SBS-novice. Zvečer je bil Janša glavni gost svečane akademije v počastitev priznanja države Slovenije (Malvern Town Hall).

Nedelja 9. februarja — Pri deseti maši v slovenski cerkvi v Kew, nato srečanje s Slovenci v cerkveni dvorani. Popoldne srečanje z rojaki pri S.D.M. v Elthamu.

Ponedeljek 10. februarja — Srečanje z avstralskim federalnim obrambnim ministrom senatorjem Rayem, popoldne sestanek s senatorjem Spindlerjem, članom parlamentarne skupine prijateljev Slovenije in Hrvaške. Zvečer sestanek in večerja s člani odbora SNSVic.

Torek 11. februarja — Obisk živalskega vrta Healesville, prevoz z ladjo v Geelong. Srečanje z rojaki v Slovenskem domu Ivana Cankarja.

Sreda 12. februarja — Polet v Adelaido. Zvečer srečanje z rojaki v slovenskem verskem središču.

Četrtek 13. februarja — Polet v Canberro. Srečanje z raznimi člani parlamenta in kosilo v parlamentu.

Zvečer svečan sprejem in srečanje z rojaki v Slovenskem klubu.

Petek 14. februarja — Polet v Queensland(Colangatta) Zvečer sprejem in srečanje z rojaki v prostorih Planinke, Cornubia.

Sobota, 15. februarja — Ogled Zlate obale, popoldne polet v Sydney. Ob 19.00 slavnostni sprejem in večer v prostorih Slovenskega društva.

Nedelja 16. februarja — Po maši srečanje z rojaki v dvorani verskega središča v Merrylandsu. Kosilo in srečanje z rojaki v prostorih društva Triglav.

Ponedeljek 17. februarja — Prosti dan za ogled mesta

Torek 18. februarja — Slovo od Avstralije in polet domov.

To je le grobi razpored obiska, ki preskoči marsikatero srečanje z rojaki in Avstralci, tudi člani parlamenta. Obisk je pripravil Slovenski narodni svet Viktorije, ki je ministra Janšo povabil kot gosta iz domovine na slavnostno proslavitev samostojne Slovenije.

Tako minister Janša kot njegov spremljevalec sta bila ves čas zelo sproščena in sta na vsakega, ki je prišel z njima v stik, napravila najlepši vtis. Upam, da sta tudi onadva odšla domov z najlepšimi spomini na kratko bivanje med nami.

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (8) 346 9674

BOŽIČNI PRAZNIKI so bili tokrat nekoliko mirnejši. Pozna se, da je veliko ljudi brez službe — ko je človek v stiski, se bolj oklepa Boga po molitvi. Udeležba v naši cerkvi je bila večja, kar je razveseljivo.

Praznovanje zavetnika našega misijona, SVETE DRUŽINE, praznujemo vsako leto na prvo nedeljo v januarju. Tudi letos je bilo lepo. Zopet — kot že več let zaporedoma — je to nedeljo našo skupnost obiskal adelaidski nadškof Leonard Faulkner. Po maši se je posebej zadržal pri naših malih, ki jih je bilo v cerkvi kar precej. Vsi so se hoteli slikati pri jaslicah z gospodom nadškofom. Ob tem je nastala nova pobuda: prihodnje leto bo na praznik zavetnikov tudi blagoslov otrok, dan otrok našega verskega središča oz. naše slovenske skupnosti v Južni Avstraliji.

Ko že govorim o mladini, ki je up bodočnosti tudi naše narodne skupine, naj povem, da smo pričeli ponovno z otroškim zborom. Svoj prvi nastop so imeli

ob obisku škofa Metoda dr. Piriha. Vaje so ob nedeljah po maši v naši cerkvi. Vsi otroci, ki radi pojejo, le pridružite se našemu otroškemu zboru!

Dne 29. decembra 1991 je bila pri našem krstnem kamnu sprejeta v skupnost božjim otrok SONJA SANDRA FLIGIC, botra Mirko in Estera Kosutić pa sta obljubila, da bosta staršem pomagala pri krščanski vzgoji. Staršem čestitke, mali Sonji pa zdravja in božje milosti v življenju!

Na praznik Treh Kraljev je v Royal Adelaide Hospitalu umrla po neuspešni operaciji PAVLA PIRC. Pogreb je bil 11. januarja iz cerkve Kraljice angelov v Thebartonu na Centennial Park, kjer komaj od meseca novembra počiva njen mož Gabrijel. Pokojnica je bila rojena 12. septembra 1931 v Golcu. Hčerka in ostalim sorodnikom izrekamo sožalje, pokojno Pavlo pa priporočamo božjemu usmiljenju. Naj počiva v miru božjem!

Naša slovenska šola tudi letos nadaljuje s poukom, ki je vsaki petek zvečer ob šestih v verskem središču. Mlajša skupina ima pouk v cerkveni dvoranici, kjer jo poučuje prof. Laura Premrl, večja skupina pa se zbira v naši knjižnici ob svoji učiteljici prof. Marti Skrbiš. — Starši, ki želijo, da bi vaš otrok ohranil materin jezik, izrabite lepo priliko in pridružite ga učencem slovenske šole verskega središča. Prijavite ga lahko dr. Stanislavu Franku, ali pa pri obeh učiteljicah. Lepo vabljeni, saj je še čas, a ne odlašajte predolgo!

Slovenska radijska oddaja je vsako drugo sredo v mesecu na etnični radijski postaji 5 EBI FM s pričetkom zvečer ob 7.30.

P. JANEZ

PRIJATELJ, HVALA!

Utihnil sem —
Ostal sem brez besede
in sredi take bede
ponudil svoj si mi objem.

Ti nisi z mano teme krel
in nisi v blato me teptal,
svetilko si na pot prižgal
in mrzlo dušo si mi grel.

Med nama cela doba je zijala ...
Jaz dvomil sem in vsake sence sem se bal;
kako, da nisem Njega v tebi prej spoznal?
O, hvala ti, prijatelj — lepa hvala!

IVAN BURNIK LEGIŠA

Pesem je iz pesniške zbirke
adelaidskega rojaka:
JESENSKO LISTJE.
Dobite jo za deset dolarjev
na upravi Misli, pa tudi
v adelaidskem verskem središču.

Misli, Jan.— Febr. 1992

Z VSEH VETROV

ČASTNI DOKTORAT je torontska univerza podelila našemu rojaku - izseljencu, torontskemu nadškofu **dr. Alojziju Ambrožiču**. Z njim sta prejeli častno odlikovanje tudi dve redovnici. Akademске naslove je podeljeval kancler te ustanove, torontski kardinal Gerald Emmett Carter. Navzoči Slovenci so s ponosom čestitali svojemu rojaku z željo, da bi še dolgo izpolnjeval svojo duhovniško in nadpastirsko poslanstvo. Radi se jim pridružimo, saj je nadškof tudi nam poznan. Med nami je bil že dvakrat: prvič kot teološki profesor, na obisku pri bolnemu stricu p. Bernardu Ambrožiču, drugič pa že kot nadškof.

IZVEN Slovenije, zdaj samostojne države, a na bivšem jugoslovanskem ozemlju, je ostalo še veliko naših rojakov. Za Zagreb menijo, da jih je okrog 25.000, a uradni podatki se ustavijo tam nekje pri številki 10.000. Sem so prišli mnogi že v času avstro-ogrske monarhije, še več pa po nastanku rajne Jugoslavije. Našemu narodu niso bili nikoli v sramoto, prej v ponos, saj so dokaj spoštovane in ugledne osebnosti. A poročilo pove, da je dosedaj edino slovenska Cerkev pokazala zanimanje in skrb zanje.

SVETOVNI DAN GOBAVCEV je svet praznoval na dan 26. januarja. Papež je ta dan po molitvi angelo-vega češčenja pri oknu svojega stanovanja spomin na gobavce posebej omenil. Kristjane vsega sveta je povabil, naj pomagajo žrtvam te strašne bolezni, obenem pa se je zahvalil vsem duhovnikom, redovnikom in laikom, ki skrbijo za gobave bolnike. Po nagovoru je papež spustil dva goloba kot simbola miru. Odletela sta v zrak, pa se kmalu vrnila na okno papeževega stanovanja. Pri tem se je papež pošalil: "Se vidi, da sta goloba raje pri papežu. Upajmo, da bosta kasneje odletela in prinesla mir svetu!..."

KLIC V SILI je skupna telefonska pomoč katoliške in evangeličanske Cerkve na Dunaju. V lanskem letu je ta potrebna akcija prejela 26.998 telefonskih klicev za kakršno koli pomoč. Število se je od prejšnjega leta pomnožilo za več kot deset odstotkov. Kar 58 odstotkov ljudi je klicalo, ker imajo težave v odnosih s sosedmi. Vsak četrti klic je bil od nekoga, ki se je čutil zapuščen in osamljen. Družinske ali zakonske težave je imelo 14,5 odstotkov klicateljev. Več kot četrtnina ljudi je imelo težave psihološke narave, 19 odstotkov pa je doživljalo razne depresije in strahove. Povišanje

števila klicev velja akciji za priznanje, da je nujno potrebna. Sili vse sodelujoče k razmišljanju o tem, kako kako bi delo povečali in izboljšali.

VELEHRAD, moravska božja pot in nekdanje središče svetih bratov Cirila in Metoda, naj bi postal središče med vzhodnoevropskimi in zahodnoevropskimi Cerkvami. To misel je prvi izrekel papež Janez Pavel II. ob pastoralnem obisku leta 1990 na Češkoslovaškem, ponovljena pa je bila lani v decembru med posebno škofovsko sinodo v Rimu. Ker sta sveta Ciril in Metod tudi sozavetnika Evrope, ima izbor Velehrada za središče evropskega krščanstva še večji pomen.

Poseben odbor, v katerem bodo predstavniki Cerkve in države, si bo pod pokroviteljstvom parlamenta in vlade češke republike prizadeval za uresničitev te zamisli. Njegova prva skrb pa bo obnova pomembnih cerkva, jezuitskega kolegija in cerkvene gimnazije v Velehradu. Kot ostala romarska svetišča je za časa komunističnega režima na Češkoslovaškem tudi Velehrad zelo propadel, zdaj pa bo iz njega nastal moderni romarski kraj. Za najboljše načrte obnove zgodovinskih stavb so že razpisali natečaj.

TUDI HRVATI so se po svojem duhovnem voditelju, zagrebškem nadškofu Franju Kuhariću, in hrvaškem predsedniku Franju Tudjmanu iskreno zahvalili papežu, da je Vatikan med prvimi državami priznal samostojno Hrvaško. Oba sta izrazila prepričanje, da bo to dejanje pospešilo na hrvaškem ozemlju uresničitev miru in sprave. Predsednik Tudjman je ob tej priliki znova povabil papeža, naj obišče Hrvaško, kajti za tak obisk vsekakor ni več "formalnih ovir". Že korak priznanja je navdal hrvaški narod z veseljem in hvaležnostjo. Bil je velikega pomena, ker Vatikan uživa po vsem svetu visok moralni ugled in se vedno in povsod zavzema za varstvo "splošnih načel človekovih in narodnih pravic do svobode in miru med narodi".

SOMALIJA je zopet v novicah ameriške agencije za mednarodni razvoj. Zajela jo je huda stiska in polmilijski množici grozi strahotna smrt od lakote, če ne bo hitre pomoči. Žal v deželi še vedno divja državljanska vojna, ki preprečuje dostavo hrane na določena mesta, kjer bi jo ljudstvo lahko doseglo. V magadiškem pristanišču je naloženih 8000 ton živil, ki čakajo na ugodno priliko za prevoz do lačnih ljudi. Bo pravčasno uspelo dostaviti hrano? Samo ljudje brez srca za nesrečo bližnjega so zmožni blokirati pošiljko. Žal je teh po vseh deželah dovolj, zlasti tam, kjer nepotrebna državljanska vojna uničuje in mori...

RAŠIZEM IN ANTISEMITIZEM spet dvigata glavo v Evropi. "Grozljivo je, da se ob spominu 50-letnice najbolj črne ure človeštva, povsod, na Zahodu in Vzhodu, v Rimu, Berlinu, Parizu in New Yorku, vsak

dan kršijo človekove pravice samo zaradi tega, ker je nekdo drugačne polti, vere ali prepričanja. . .” je zapisal članek v vatikanskem glasilu L'Osservatore Romano. Poudarja, da vse kaže, da se ponovno dviga "pošast rasne nestrpnosti". To dokazujejo počitkani zidovi sinagog, demonstracije s kljukastimi križi in neverjetno dejstvo, da je Hitlerjeva knjiga Mein Kampf postala v Evropi — uspešnica.

MED BLAŽENE bo prištet italijanski orožnik Salvo D'Acquino, ki so ga 23. septembra 1943 Nemci ustrelili v vasi Palidoro blizu Rima. Iz zasede je bil ubit nemški vojak. Ker krivca niso odkrili, so odločili ustreliti 22 talcev. Tedaj je Salvo Nemce zaprosil, naj vendar priznajo nedolžnim vaščanom. Prevzel je nase odgovornost za smrt nemškega vojaka in ponudil v zameno za vaščane lastno življenje.

Škof ordinarij italijanske vojske msgr. Benicelli je leta 1983 začel proces, naj bi bil junaški orožnik proglašen za blaženega. Lani je bil končan škofijski proces s preiskavo Salvovega življenja, vsa zbrana dokumentacija pa poslana vatikanski kongregaciji za svetniške procese.

VELIKE SLOVESNOSTI pripravljajo v Latinski Ameriki za 500-letnico odkritja Amerike po Krištofu Kolumbu. Predstavniki latinskoameriškega škofovskega sveta (CELAM) so se v kolumbijskem glavnem mestu Bogoti dogovorili o cerkvenih slovesnostih te znamenite obletnice. Slovesna jubilejna maša bo 12. oktobra v Santo Domingu, somaševanje pa bo vodil sam papež Janez Pavel II. Bo pa še več jubilejnih maš, pri katerih se bodo spomnili Device Marije, kakor tudi mučencev in oznanjevalcev vere. Berila bodo brali tudi v indijanskih jezikih, da bodo tako opozorili na posebnosti in vrednote indijanske kulture. Priredili bodo tudi ekumensko srečanje v brazilski škofiji Santa Maria, katerega geslo bo: Zatiranje kulture in evangelizacija Latinske Amerike — božje ljudstvo je nastalo iz zatiranih kultur.

AVSTRALSKES CESTE so še nedavno veljale za ene najnevarnejših na svetu. Leta 1989 je v prometnih nesrečah izgubilo življenje skoraj 3.000 ljudi, živi po-

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

**10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061**

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

nesrečenci pa so napolnili 10% vseh postelj po avstralskih bolnišnicah. V zadnjih dveh letih pa je le uspelo napraviti korak na bolje s strogimi zakonskimi predpisi v zvezi s prehitro vožnjo in vožnjo pod vplivom alkohola. Lansko število ubitih na avstralskih cestah je 2.119 ljudi, kar je 9% manj kot v letu 1989. V NSW je bil to najnižji cestni davek v zadnjih 41 letih. V SA pa so lani za prehitro vožnjo pobrali iz žepov voznikov kar 11.4 milijona dolarjev. Žal ni milijonske številke za NSW in Viktorijo, kjer so gotovo nabrali še vse višjo vsoto, saj so skriti in vidni radarji že skoraj na vsakem vogalu. Upajmo samo, da ni cilj teh policijskih potrebščin lov na milijone dolarjev, ampak res iskrena želja po zmanjšanju nesreč.

ČIM JE MALO VEČ SVOBODE, že se pokaže do- slej skrita, a ne ubita dejavnost vernikov. Tudi kitajska katoliška Cerkev še zdavnaj ni mrtva, kot so mislili nekateri. Kitajska vas Donglu (6000 prebivalcev) blizu mesta Baoding v provinci Hebei gradi veliko Marijino božjepotno svetišče. Bazilika bo imela dva zvonika in po predvidevanjih bodo zgradbo končali še letos, ko naj bi bilo v maju prvo romanje. V Dongluju hranijo dragoceno staro podobo Marije z naslovom Naša ljuba Gospa Kitajske in je že pred zidavo cerkve prihajalo k tej podobi včasih tudi po 20.000 romarjev. Doslej so bili kar na prostem, šele dograjeno svetišče jim bo dalo streho. Cerkev gradijo v novogot- skem slogu, ki na Kitajskem še vedno velja za "kato- liški slog". Na cerkvi se bo bleščala tudi tabla kitaj- skega vzorca v blagoslovitvenimi besedami in dobrimi željami papeža Janeza Pavla II.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ZALO VANJA

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Osemnajstletno dekle iz sydneyškega Fairfielda, WENDY TRDOSLAVIČ, predstavljamo danes. Ob koncu lanskega leta je opravila maturo iz angleškega in slovenskega jezika, matematike, fizike in moderne zgodovine. Ko je proti koncu letošnjega januarja prejela oceno, je obenem zvedela, da se je uvrstila med 500 najboljših študentov v N. S. W., od 57.000 maturantov lanskega šolskega leta. Wendy je četrta najboljša dijakinja jugozahodnega dela Sydneya, ki ga sestavljajo Bankstown, Liverpool in Campbelltown. Študij slovenščine ji je navrgel polnih sto točk. Prav toliko jih je dobila iz slovenščine tudi maturantka Saša Šavel. Obema iz srca čestitamo, kakor tudi vsem tistim mladim, ki so se v preteklih letih učili slovenskega jezika v nižjih in srednjih šolah. Pogum pa vsem tistim, ki so se letos vpisali v slovenski razred. Naj povemo tudi tukaj, da po zaključni srednji šoli lahko izberete slovenščino kot predmet svojega študija na Macquarie univerzi v Sydneyu, mogoč je pa tudi dopisni študij.

Da se malo seznanimo z našo Wendy. Njena mama je bila rojena že v Avstraliji, ata pa je doma iz Istre. Ima sestro Magdi, ki je stara 15 let. Wendi se zelo rada mudi pri stari mami Jožefi Porok, ki živi na drugi strani ulice. Pri njej ima kar svojo sobo in računalnik. Svojo nadaljnjo pot vidi v študiju za električnega inženirja na sydneyški univerzi. Ker je njen maturitetni uspeh 99.60%, so ji vrata v nadaljnjo izobraževanje na

P U S T

POJDIMO, ULOVIMO PUSTA,
DA NAM DECE NE POHRUSTA!
JOPIČ RDEČ, ZELENE HLAČE,
V ROKAH RAGLJE ROPOTAČE,
A NA GLAVI DVA ROGA –
HU, PA KAKŠEN NOS IMA,
BRKE TAKE KOT ŠČETINE!
BOJMO SE GA, KADAR ZINE,
BOJMO SE GA, KADAR STOPI
IN NAS Z DOLGO ŠIBO LOPI!
ČE SE KDO MU ZAKROHOČE
ALI ČE SE KDO ZAJOČE,
BRŽ GA ČEZ KOLENO ZVIJE,
ŽIVO URO MU NAVIJE,
NIČ NE VPRAŠA, NIČ NE REČE.
KDOR NE UIDE, KDOR NE UTEČE,
TEGA UJAME IN POHRUSTA.
LE PUSTIMO V MIRU PUSTA!

široko odprta. Dobila je tudi štipendijo.

Wendy ima v svojem albumu veliko različnih priznanj za prvo mesto v angleščini, fiziki, moderni zgodovini, matematiki; priznanje ravnatelja šole za stalni trud v študiju in kot član dijaškega zbora. Ter seveda priznanje Oddelka NSW za vzgojo – Saturday School of Community Languages – za prvo mesto v znanju slovenščine.

Ali ta Wendy dela še kaj drugega poleg študiranja? Seveda. Rada živa, gleda televizijo, posluša moderno glasbo, tudi rada vozi avto, če ga dobi – prav nerada pa kuha. No, rada pa je nasmejana in zelo rada postreže s pecivom, ki ga je spekla stara mama...

KOTIČKARJI, hvala za Slikanice! Najlepša je bila od sestic Tamare Mile in Renée Mirjane Letnar, ki sta mi poslali tudi tole pisemce:

Dragi Stric! Prav lepe pozdrave iz Sydneya. Vam pošiljava slikanico, ki sva jo pobarvale skupaj. Moje ime je Tamara Mila in sem stara 11 let. Moji sestrici pa je ime Renée Mirjana in ima 7 let. Obe hodiva v Slomškovo solo. Trudi se obe učiti naš lep slovenski jezik. Otroci Slomškove šole smo igrali na odru dve igrici, kar je bilo v ponos otrok, staršev in učitelj, ki se trudijo in nas učijo celo leto.

Lepe pozdrave! – Tamara Mila in Renée Mirjana.

P. Niko je prejel nedavno — četudi je bilo pisano še pred božičem — pismo ljubljanskega nadškofa. Objavljamo ga, ker je z njim potrjen prejem darov za Slovensko Karitas, nabranih v Viktoriji v pomoč hrvaškim beguncem v Sloveniji:

Prisrčna hvala za veliki dar za Slovensko Karitas v znesku 1400 dolarjev, ki ga je prinesla Sandy Matičič. Izročil sem ga Slovenski Karitas in se v njenem imenu kakor tudi v svojem prav prisrčno zahvalim Tebi in vsem dobrotnikom.

Zelo sem vesel vsega prizadevanja v Avstraliji, da bi prišlo do priznanja Slovenije. Najbrž ste medtem tudi v Avstraliji zvedeli, da je sedaj 15. januar tisti datum, na katerega pravzaprav vsi gledamo, če se bodo obljube res izpolnile.

Upam, da bomo kljub temu v miru praznovali božične praznike, čeprav je v političnem življenju, posebno v parlamentu, veliko preprirov in nemira. A preživi bomo tudi to.

Tebi, p. Baziliju in vsem sestram kakor tudi vsem dragim prijateljem in znancem v Avstraliji želim blagoslovljene božične praznike — moje voščilo bo prišlo najbrž šele po praznikih — in potem srečno in blagoslovljeno novo leto.

Prisrčne pozdrave — + ALOJZIJ ŠUŠTAR

MT. MEE, QLD. — Zopet smo Slovenci Queenslanda — kdor se je le hotel odzvati vabilu — doživeli pomembno srečanje. Tokrat z obrambnim ministrom slovenske vlade, popularnim Janezom Janšo in njegovim spremljevalcem Dragotom Matejem.

Med nas sta prišla v petek 14. februarja. V društveni dvorani na našem slovenskem hribočku sta jima pripravila tople sprejem S.A.D. Planinka in pa S.N.S. Qld.

Veliko število rojakov se je zbralo k pozdravnemu večeru, da osebno spoznajo ministra Janša ter se z njim pogovorijo. Janša nam je predstavil današnjo Slovenijo od uveljavljanja demokracije naprej, do zmage nad J.L.A. in njen sedanji položaj z vsemi spremembami.

Našemu Slovenskemu narodnemu svetu je izrazil zahvalo ter izročil spomenico in medaljon — za naš doprinos k avstralskemu priznanju države Slovenije. Dejal je, da je v razgovoru s člani avstralske vlade hitro opazil, da zelo dobro poznajo avstralsko vejo SSK (Svetovnega slovenskega kongresa) ter da Slovenec cenijo in spoštujejo. To je potrebno in zelo koristno za nadaljne tesnejše stike obeh držav, slovenski vladi pa zelo olajša delo.

Večer je bil zelo domač in živahen. Oba gosta smo spraševali o spremembah doma in dobili tudi jasne odgovore. Minister Janša nam je zatrdil, da si vsakdo izmed nas lahko nabavi slovenski potni list ter si zago-

KRIŽEM AVSTRALSKJE SLOVENIJE

tovi volilno pravico, ker Avstralija prizna dvojno državljanstvo.

Škoda, da je bil obisk tako kratek. Še veliko bi si lahko povedali, da bi nadomestili desetletja, ko z naše strani z režimom, ki nas je pogнал po svetu, ni bilo sodelovanja. Kdor se je udeležil tega srečanja, je lahko spoznal, kako koristen in informativen je lahko tak skupen večer. In spoznal je tudi lahko, kako drugačne sape vejejo zdaj v deželi pod Triglavom ter da nova demokratska oblast potrebuje pri svojih težavah vso našo podporo. Razgovor z Janšo je marsikomu razčistil dvome in utrdil zaupanje v napredek demokratizacije v Sloveniji, pa četudi bo razvoj trajal še dolgo.

Ob priliki visokega obiska smo razdelili veliko — posebej za čas obiska tiskanih letakov: prvi zelo lepo predstavi v angleščini državo Slovenijo, drugi pa v slovenščini in angleščini na kratko opiše Janšo in njegovo delo pri zmagi demokracije. Za lično delo smo iz srca hvaležni melbournskemu tiskarju Simonu Špacapanu, predsedniku viktorijskega S.N.S.

V soboto popoldan sta si oba gosta na hitro ogledala še Goldcoast in okolico, zatem pa po skupnem kosilu odletela iz Kraljičine dežele.

Slovenske pozdrave vsem! — Mirko Cuderman

Zdaj pa še nekaj vrstic od žene Anice!

Dne 15. februarja letos smo imeli pogreb med avstralskimi Slovenci dobro znanega arhitekta ROBERTA CVETA MEJAČA. Bil je priznani arhitekt, pa tudi umetnik slikar in kipar. Pogrebni obred je opravil pater Ciril; je prav za to priliko s s. Francko prišel iz Sydneya. Prav bi bilo, da bi pater podal celoten opis pokojnika tudi v Misli, katere je dolga leta opremil z izvirnimi platnicami ter glavami k rubrikam. Tu naj za patrom ponovim le, da bi bila vsaka udeležba rojakov pri pogrebu še premajhna, da se pokojniku zahva-

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2163

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozi pokojnih.

limo za vsa velikodušno podarjena dela skupnosti. Žal nas ni bilo pri pogrebu niti trideset. Od njega smo se poslovili v cerkvi Srca Jezusovega v Redcliffu. Naj počiva v božjem miru!

Ker je pokojni Cveto veliko gradil in ustvarjal (za našo skupnost je izdelal načrt za društveno poslopje in znamenje na slovenskem hribčku), je odbor društva Planinka sklenilo v njegov spomin namesto cve-tja na grob darovati petdeset dolarjev za Dom počitka m. Romane v Melbourne. (Midva z Mirkom pa tu-di darujeva trideset dolarjev v isti namen.)

V Queenslandu smo poleg arhitekta Mejača izgubili še eno zvesto naročnico Misli: v januarju letos nas je zapustila gospa ROZALIJA VENSTRA r. ANTOLIN. Rojena je bila v Dokleževju v Prekmurju. Sin Štefan, ki živi v Brisbanu, nam je zagotovil, da bo njegov brat v Sydneyu poslal dopis v Misli. Prosil je, naj na Misli sporočim, da ste z njegovo mamo izgubili dolgoletno zvesto naročnico in bralko: bila je naročnica dolgih 35 let. Nekaj maminega pepela bo ob priliki Štefan ponesel domov, da bo pokopano na pokopališču rojstnega kraja. Na mamino željo pa je naši tukaj-snji skupnosti izročil precej slovenskih knjig in zbirko Misli od leta 1959 do 1991. Da je bil pokojna Rozali-ja zelo verna, dokazujejo tudi njene zelo izrabljene – torej nešteto krat prebrane – verske knjige, vse globo-ke duhovne vsebine. Še en dokaz tudi za to, kako ma-lo smo poznali pokojnico. Naj bo zdaj tudi njej lahka avstralska zemlja. Zapušča štiri sinove in dve hčerki.

Prisrčen pozdrav vsem bralcem Misli tudi od Anice Cuderman.

PASCOE VALE, VIC. – Hvala voditeljem mel-bournskega cerkvenega središča, da so nam pripravili tako lepe božične praznike. Polnočnica je privabila ve-liko število ljudi pred Luško votlino za Baragovim domom, ki se je za praznike seveda spremenila v be-tlehemske poljane in štalico s sveto Družino. Lepo ti-ho noč so krasile tisočere zvezde na nebu. Zvezda re-patica nad votlino ter nešteto lučk je vzbujalo božič-no vzdušje, ki je kar žarelo na obrazih vernikov.

Hvala pevcem za prelepo petje in ostalim, ki so po-skrbeli za čim lepše praznovanje. Posebna zahvala ljubki Alenki Paddle, ki je tako lepo zaigrala na svojo malo violino: Sveta noč, blažena noč . . . Ta slika mi bo ostala v nepozabnem spominu.

Prvi teden po novem letu smo se spet zbrali v Mt. Elizi. Vreme je bilo tokrat bolj revno, pa smo se vse-eno odlično zabavali. Velika skupina družin, čvrsti otroci pa so pestrili družbo. Res, v pravi družinski slogi smo hvalili dobro domačo hrano ter si obljub-ljali, da se bomo drugo leto spet srečali ob morju. Hvala patroma, kuharicam in vsem, ki ste nudili prijetno

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 808 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni bazen, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965—2967 Gold Coast Highway
(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075)398 759

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263

A.H.: 459 7275

družino. Domov smo se tudi to leto vrnili s polno vrečo smeha, ki bo še dolgo odganjal zdravnika od hiše. Pregovor pravi: Smeh in veselje prineseta zdravje! Upam, da so se tudi fantje in dekleta, udeleženci drugega in tretjega tedna, imeli tako dobro kot mi v prvem tednu. — Pristrčen pozdrav! — **Marcela Bole**

NORTH RINGWOOD, VIC. — Samostojna država — republika Slovenija se je rodila 25. junija 1991 in ne 15. januarja 1992, ko jo je končno le priznala Evropska skupnost, kateri so se v naslednjih nekaj urah pridružile še številne druge države in komaj dan kasneje Avstralija.

Nad težko pričakovanim priznanjem se veseli večina Slovencev doma in po svetu. Delno smo k temu uspehu prispevali tudi nekateri Slovenci v Avstraliji.

Zelo zanimivo je bilo, kako na hitro so tudi slovenske organizacije v Viktoriji začele slavnostno praznovati priznanje republike Slovenije kot samostojne države. Vse do sedaj je vsak pogovor kot tudi vsako dejanje v prid priznanja naše rojstne domovine bilo "politično dejanje", katerega so se vse te organizacije branile in mu celo nasprotovale, češ: naše organizacije so nepolitične.

Navdušene izjave posameznikov in predstavnikov teh organizacijskih teles so kar naenkrat zadonele preko radijskih valov, kot s praznično okrašenih odrov: kako so ponosni na ta zgodovinski uspeh ipd... Poprej so pa stali ob strani v prepričanju, da slovenska vlada ni zmožna kaj takega doseči ter da je Slovenija premajhen narod za samostojno državo. Res, malo nas je, pa smo zato toliko bolj trdni.

Ponosna sem, da sem doživela ta srečni dan; ponosna tudi zato, ker sem — četudi na skromen način — v boju za priznanje Slovenije sodelovala tudi jaz.

Naj končam z verzi Otona Župančiča:

'Vse nekoč bo zgodovina:
blažen, komur ni se bati,
da ga kdaj bo sram jo brati!'

S slovenskimi pozdravi vsem! — **Anica Markič**

TORRENSVILLE, S. A. — Patru uredniku in bralcem Misli sporočam žalostno novico, da je 6. januarja letos v Royal Adelaide bolnišnici končala svojo zemsko pot **PAVLA PIRC** r. Maglica. V večnost je odšla dva tedna po operaciji srca, lepo spravljena z Bogom in okrepcana z zakramenti za umirajoče. Mnogo let je trpela za sladkorno boleznijo in prestala več operacij. Ko so ji sporočili, da je umrl mož **Gabrijel** (komaj dva meseca pred njeno smrtjo), je dobila srčni napad, ki ji je občutno poškodoval srce.

Pokojna sestra **Pavla** je bila rojena na Golcu 12. septembra 1931. Leta 1954 je z zaročencem **Gabrijelom** pobegnila preko meje v Trst in se tam istega leta v novembru poročila, v decembru pa že z letalom odpoto-

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?

**POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo**

JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E. Kew - Tel.: 817 3631

vala v Avstralijo. Iz Bonegille je v januarju 1955 prišla k sestri in **Gabrijelovemu** bratu v Adelaide ter začela pridno delati za svojo bodočnost. Še isto leto se jima je rodila hčerka **Rosemary**, dve leti kasneje pa **Suzi**.

Pogrebna maša je bila v cerkvi Kraljice angelov v Thebartonu 10. januarja, na predvečer pa smo v isti cerkvi zmolili rožni venec. Pogreb je vodil na pokopališče Centennial Park, kjer je **Pavla** dobila zadnji domek v grobu moža **Gabrijela**.

Obe hčerki in ostalo sorodstvo se prav lepo zahvaljujejo za res številno udeležbo pri rožnem vencu in pogrebni maši ter pogrebu, organistinji **Tanji Konec** in pevcem za ubrano petje, Slovenskemu klubu za dvorano in postrežbo ter vsem, ki ste kakor koli pomagali sorodnikom pokojne v dneh žalosti. Vsem naj dobri **Bog** povrne, **Pavli** in **Gabrijelu** pa naj podeli večni mir pri sebi. Za njima žalujeta hčerki **Rosemary** in **Suzi** ter ostalo sorodstvo.

REŠITEV POLSLIKOVNE KRIŽANKE v zadnji številki Misli — Vodoravno: 1. P.S.; 3. K, J; 4. bum; 6. oboist; 7. monter; 8. plavka; 9. ikra; 10. ras. — Navpično: 2. smatra; 4. blitva; 5. Gonars. — Besede v križanki, ki so ob križanki predstavljene s slikami, so: Raglja (prva celotna vrsta vodoravno), pufsek (1 navpično), krompir (3 navpično) in jabolka (druga navpična vrsta).

Rešitev so poslali: Slovenske sestre v Slomškovem domu, Lidija Čušin, Slavko Koprivnik, Christopher Škof (s pomočjo none Ivanke), Jože Grilj, Jože Štriftoč, Vinko Butala, Ivanka Študent, Jožef Debevec. — Žreb je izbral tokrat **Vinka Butala**.

ŠTEVILČNICA

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38		

SEVEN HILLS, N.S.W.— Pozdravljen, pater urednik! Upam, da ste lepo praznovali božične praznike in novo leto. Ključem Vam: Še na mnoga leta!

Prilagam Vam naročnino za leto 1992. Dosedaj sem vedno dal preko patra Valerijana, zdaj pa sem se sam oglasil. Želim namreč omeniti, da bi se lepše počutil, ako bi MISLI lahko dobil vsaki mesec. Razumem, da sem po abecedi bolj na koncu in se zgodi, da jih zmanjka. No, naj bo kar bo, a imena zato ne premenjam — ostal bom trmasti Slovenec!

Najlepša Vam hvala in iskrene pozdrave!

Vaš rojak — **Rudi Žele**

Dragi naročnik, prav hvaležen sem Vam, da ste se oglašili. Tako boste dobili pojasnilo, pa še drugi naročniki, ki so morda v isti koži, pa — kot Vi dozdaj — molče.

Da je začetna črka Vašega priimka na koncu abecede, ne igra pri našem imeniku naročnikov prav nobene vloge. Vsi ti naslovi so v našem računalniku in gredo na etikete od A do Ž, etikete pa ena za drugo na ovojnik sleherne izdaje MISLI. Kot "Registered Mail" jih moramo sami urediti po številkah poštne okrajve (Postcode) in v poštne žakljah nasloviti na zbiralne poštne urade. Vse vreče na enkrat moramo oddati na poštne uradu Kew in seveda plačati takoj za poštno uslugo (kar zneso skoraj tisoč dolarjev za vsako izdajo).

Ni se še zgodilo, da bi izvodov zmanjkalo; je pa že moral tiskar tiskati dodatne izvode, ker jih je preveč uničil stroj, ki pri knjigovezu zloga sekcije strani, jih veže in obrezuje. Vedno imamo v zalogi kar čedno število izvodov vsake izdaje, da z njimi kasneje lahko postrežemo knjižnicam, ki žele stare letnike, ali pa posameznikom, ki izgube kako posamezno številko in želijo nadomestek.

Čim gredo MISLI iz naših rok, odgovarja pošta. Človek bi samo pričakoval, da pošteno plačana poština zasluži pošteno dostavo. Žal ni meseca, da bi kdo ne javil, da MISLI ni dobil. So običajne kje na pošti? Jih je morda kak mimoidoči otrok vzel iz hišnega na-

Pet besed je treba najti in za vsako črko v teh besedah odgovarja gotova številka. Najprej uganite te besede:

1/ 21 — 7 — 25 — 27 — 37 — 3 — 33 — 9 — 23 — 32 — 12

pomembnejše mesto na Dolenjskem (dve besedi)

2/ 35 — 5 — 16 — 24 — 20 — 28 — 14 — 6 — 26 — 29

hranjenje denarja z določenim namenom

3/ 4 — 18 — 1 — 11 — 15 — 36 — 13 — 34 — 10 — 17

razpoloženje naših čustev

4/ 2 — 38 — 19 — 31

telesna poškodba

5/ 8 — 22 — 30

izrastek na glavi nekaterih živali

Če mislite, da sta pravilno uganili vse besede, potem njihove črke prenesite v lik, kot kažejo številke. Ob pravilni rešitvi besed boste v vodoravnih vrstah dobili japonski pregovor.

Rešitev pošljite do 22. marca na uredništvo!

biralnika? Se je poštarju kje zataknil ovoj in strgal, pa se mu ni ljubilo, da bi ga popravil? Vse to je zame uganka. Zadnjih števk sem dal pet osebno patru Janezu, ker jih pet adelaidskih naročnikov ni prejel. (Pa verjetno se več kot pet, a drugi se niso oglašili.)

Naj na tem mestu naprošam vse naročnike: kdor bo v bodoče MISLI zaman čakal, naj mi sporoči, pa bo dobil druge. Isto velja, če mu sicer MISLI dostavijo, a je gotovo število strani belih, ker so ušle stroju.

Tako, zdaj bo marsikaj bolj jasno, kajne? Vam pa še enkrat hvala, da ste mi dali priliko nekaj povedati o tej zadevi. — **P. BAZILIJ, urednik in upravnik**

"Ali si že čestital Janezu, ker je postal oče?"

"Kaj pa ima?"

"Sijajen konjak."

"Čas je že, da se najina hči poroči."

"Ali se ti ne zdi, draga, da bi bilo bolje, če bi počakala, da sreča pravega?"

"Čemu neki? Saj tudi jaz nisem."

"No, očka, kakšen se ti zdi moj fant?"

"Še kar simpatičen je, a zdi se mi kot bi bil malo zmeden."

"Očka, ne govori vendar tako o njem! Poročil me bo."

"No, potem je pa zares zmeden."

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne, Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne, Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne, Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest, Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi, Cena 5.–dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana, Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert, Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu, Slovenian Research Center, USA, Cena 11.–dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal, Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu, Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourne, Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar, Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1992 so na razpolago. Za 40 dolarjev pet vrednih knjig: **KOLEDAR 1992**, **LJUDJE IN ZANKE** (N. Velikonja), **SIMON IZ RUTA** (J. Kragelj), **MOJA DOBA IN PODOBA** (A. Marušič) in 17. snopič **BIOGRAFSKEGA LEKSIKONA**. Veliko branja!

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s priručnim vabilom:

**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA)**, A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:

ANGIE — CHARLES — or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666